Súd:	Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka:	6C/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5418200349
Dátum vydania rozhodnutia:	13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Veselá
ECLI:	ECLI:SK:OSDK:2018:5418200349.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín, sudkyňou JUDr. Janou Veselou, v spore žalobcov: 1/ K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., 2/ S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., prechodne bytom V., 3/ C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., 4/ E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., žalobcovia 1/-4/ zastúpení spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1727/49, IČO: 36 858 501, proti žalovaným: 1/ H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., 2/ C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., žalovaní 1/ a 2/ zastúpení JUDr. Michalom Brožom, advokátom so sídlom v Ružomberku, A. Bernoláka 6, 3/ Generali Poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332, zastúpenej spoločnosťou MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Laurinská 5, IČO:36 861 545, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, t a k t o

r o z h o d o l :

Žalovaní v 1. až 3. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 30.000,- eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu tohto plnenia zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

Žalovaní v 1. až 3. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 24.000,- eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu tohto plnenia zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

Žalovaní v 1. až 3. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v 3. rade sumu 26.000,- eura do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu tohto plnenia zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

Žalovaní v 1. až 3. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni v 4. rade sumu 28.000,- eura do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu tohto plnenia zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcov v 1. až 4. rade z a m i e t a.

Žalobcovia v 1. až 4. m a j ú voči žalovaným v 1. až 3. rade právo na plnú náhradu trov konania, a to z prisúdených súm, ktoré sú im žalovaní v 1. až 3. rade povinní nahradiť spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Žalobou, doručenou na tunajší súd dňa 28.02.2018, žalobcovia žiadali, aby boli žalovaní v 1/ až 3/ rade zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy 35 000,- eur, žalobcovi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy 30.000,- eur, žalobcovi 3/ náhradu nemajetkovej ujmy 30.000,- eur a žalobkyni 4/ náhradu nemajetkovej ujmy 35.000,- eur.

2/ Žalobu odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 1T/40/2017-244 zo dňa 14.06.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 1To/85/2017-276 zo dňa 05.09.2017 bol žalovaný 1/ právoplatne uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Za to bol žalovaný v 1/ rade podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. d), j), k), l) Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd žalovaného v 1/ rade zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil žalovanému v 1/ rade trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 8 (osem) rokov, podľa § 278ods. 1 Trestného poriadku súd uložil žalovanému v 1/ rade povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1/ rade škodu vo výške 1 049,48eur a podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodeného žalobcu v 1/ rade so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces. Podľa citovaných rozsudkov sa žalovaný v 1/ rade skutku dopustil tak, že dňa XX.XX.XXXX v čase okolo 08:20 hod. došlo v priamom úseku cestu 1/59 v km 59,200 v katastrálnom území obce U., okres C. k dopravnej nehode a to tak, že žalovaný v 1/ rade ako vodič osobného motorového vozidla zn. U., evidenčné číslo H., jazdil smerom z H., pričom v dôsledku prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti v danom úseku cesty, kde je povolená rýchlosť 90 km/h sa s vozidlom pohyboval rýchlosťou 142 mm/h +- 5% a súčasne nevenovaním sa plne riadeniu vozidla dostal šmyk a narazil prednou časťou uvedeného vozidla do prednej časti oproti idúceho vozidla zn. L., evidenčné číslo C. ktoré v tom čase riadila F., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., ktorá v priamej príčinnej a časovej súvislosti s dopravnou nehodou utrpela zranenia, a to roztrhnutie predĺženej miechy a krčných väzov a následne zlyhanie centrálnych riadiacich funkcií mozgu, následkom ktorých na mieste podľahla, následne osobné motorové vozidlo zn. U., evidenčné číslo H. po zrážke s vozidlom zn. L., evidenčné číslo C. sa stalo neovládateľné a neovládateľným spôsobom pokračovalo v jazde v protismere, kde následne nezistenou časťou vrazilo do zadnej časti oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. S., evidenčné číslo C., ktoré riadil E., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., ktorý neutrpel žiadne zranenia, pričom žalovaný v 1/ rade svojím konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) a §16 ods. 1 zákona o cestnej premávke s poukazom na § 137 ods. 2 písm. c), písm. d) a písm. k) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestovnej premávke. Svojím konaním žalovaný 1/ porušil ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c) a §16 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pasívna vecná legitimácia žalovaného 1/ v tomto spore je daná. V dôsledku protiprávneho konania žalovaného 1/ vznikla žalobcom v 1/ až /4 rade ujma spôsobená usmrtením F., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., zomrelej XX.XX.XXXX, manželke žalobcu v 1/ rade a matke žalobcov v 2/ až 4/ rade, pričom žalovaný 1/ obzvlášť hrubým spôsobom zasiahol do práva na súkromie žalobcov 1/ až 4/ ako čiastkového práva chráneného § 11 Občianskeho zákona. Ďalej poukázal na § 11, § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka. Právo na ochranu súkromia zahŕňa i právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, predovšetkým v citovej oblasti, aby tak bolo možné rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť a viesť rodinný život. Zásahom do práva na ochranu súkromia fyzickej osoby je i zásah spočívajúci v úplnej deštrukcii úzkej rodinnej väzby usmrtením iného člena. Usmrtením blízkej osoby dochádza k nezvratnému narušeniu sociálnych vzťahov vytvorených počas spolužitia so zomrelým a tým aj k ujme citovej, ktorá je svojou povahou ujmou materiálnou. Pri smrti blízkeho človeka ide o citovú ujmu v širšom zmysle, ide o stratu lásky a radosti s ním prežívaných, no vzniká tu aj ujma v užšom slova zmysle, pozostalý okrem toho, že je ochudobnený o prežívanie príjemných citov, prežíva taktiež nepríjemné pocity úzkosti, smútku, či zúfalstva, príp. šok po smrti. Z ustanovení čl. 10 Listiny základných práv a slobôd, čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ako aj z čl. 8 od. 1 Európskeho dohovoru o ochrane základných práv a slobôd možno vyvodiť, že rešpektovanie súkromného života fyzických osôb zahŕňa i právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, keď súčasťou súkromného života je i rodinný život zahrňujúci predovšetkým vzťahy sociálne a morálne. Rodinný život zahŕňa okrem iného aj vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi - deťmi, rodičmi a prarodičmi - bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú alebo nie, a preto protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Je nepodstatné. že žalovaný v 1/ ľade spôsobil dopravnú nehodu neúmyselne, z nedbanlivosti. Každý vodič dopravného prostriedku, ktorý porušuje dopravné pravidlá, je povinný rozumne predvídať, že môže inému vodičovi spôsobiť smrť, ako aj to, že smrť iného vodiča bude mať za následok ťažký psychický otras jeho blízkych, ktorých môže byť aj viac. príp. svedkov nehody. Pomer medzi zavinením. T.j. morálne menej závažnou nedbanlivosťou žalovaného, ktorá v tomto prípade spočívala v neprimeranej rýchlosti motorového vozidla, ktoré riadil, s nenapraviteľným následkom smrti osoby a vzniknutej dlhotrvajúcej rozsiahlej a v zásade ničím nereparovateľnej majetkovej ujme žalobcov je neporovnateľný. V danom

prípade je intenzita zásahu o to väčšia, že žalovaný v 1/ rade sa pohyboval rýchlosťou 142 km/h +- 5% v úseku cesty, kde je povolená rýchlosť 90 km/h, a súčasne sa plne nevenoval riadeniu, čo je možné považovať za mimoriadne ľahostajný a nezodpovedný prístup k riadeniu vozidla a k predpisom o cestnej premávke. Žalovaný v 1/ rade jednoznačne zasiahol do práva na ochranu súkromia žalobcov v 1/ až 4/ rade, zasiahol do ich rodinného života, znemožnil či obmedzil ich právo tvoriť a dodržiavať vzťahy s inými ľuďmi v citovej oblasti. Smrťou manželky žalobcu v 1/ rade a matky žalobcov v 2/ až 4/ rade žalovaný v 1/ rade narušil celistvosť rodiny, zasiahol do ich súkromného a rodinného života. Takéto následky sú trvalé a neodstrániteľné a ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. Žalobcovia v 1/ až 4/ rade tvorili pred nehodou so zosnulou F. plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými citovými a sociálnymi väzbami. Smrť manželky žalobcu v 1/ rade a matky žalobcov v 2/ až 4/ rade bola nečakaná, tragická a nimi nezavinená udalosť, ktorá do ich života zasiahla a nenávratne pretrhla dovtedajšie silné citové väzby, čím žalobcovia v l/ až 4/ rade stratili možnosť prirodzene realizovať a rozvíjať ďalej svoj rodinný život. Sociálne, morálne, kultúrne a citové väzby medzi nebohou F. a žalobcami v 1/ až 4/ rade v čase nehody boli veľmi silné. Žalobcovia s nebohou žili v spoločnej domácnosti, rodina a manželstvo spĺňalo spoločenský účel. Žalobca v 1/ rade mal s nebohou harmonický vzťah, manželia boli na seba a ako aj deti na nebohú matku veľmi naviazaní. Žalobca v 1/ rade od sobáša XX.XX.XXXX žil s nebohou manželkou v obci N. do roku 1993, kedy sa presťahovali do obce V.. Nebohá manželka pracovala od skončenia gymnázia v bankovom sektore /U./. Počas manželstva sa im narodili 3 deti. Ich manželstvo bolo šťastné. Opravili rodinný dom a upravili jeho okolie. Obidvaja pracovali a od roku 2008 boli bez pôžičiek. Manželka bola nekonfliktný typ, rada pracovala v záhrade a vzorne sa starala o deti. Jej láska k žalobcovi v 1/ rade a k deťom bola veľká a príkladná. Počas doby, keď deti boli maloleté, každý rok chodili spoločne na dovolenku k moru a v zime na lyžovačku. Navštívili Chorvátsko, Bulharsko, Maďarsko, Turecko, Taliansko, Poľsko, Česko, Rumunsko. Jej snom bolo navštíviť Izrael a Kubu. Jej sen sa jej v časti splnil, keď v roku 2015 s manželom boli na poznávajúcom zájazde v Izraeli, kde okrem iného navštívili Jeruzalem. Milovala turistiku a lyžovanie. Každý víkend v zime spoločne chodili lyžovať. Spoločne s manželom viedli deti k športu, naučili ich plávať a lyžovať a snažili sa deti pripraviť tak, aby v športe nemali hendikep. Manželka sa o svoje deti vzorne sa starala, pomáhala im s úlohami a učením. Do školy H. ich vozila na svojom osobnom motorovom vozidle na základnú školu aj na stredné školy. Nakoľko žalobca v 1/ rade bol pracovne zaneprázdnený a od roku 2008 pracoval v Rimavskej Sobote, výchova detí prakticky prešla na manželku. Po smrti manželky sa žalobcovi v 1/ rade úplne otočil život. Manželka mu veľmi chýba, nemá sa s kým porozprávať, poradiť, nemá koho pohladiť. Najhoršie sú večery, keď zaspáva so slzami v očiach spomína na manželku a často si kladie otázku "prečo?“ . Počas noci sa často budí. Po smrti manželky sa mu zhoršil aj zdravotný stav. Od mesiaca júl 2017 je práceneschopný z dôvodu psychiatrickej poruchy. Prakticky sa mu zrútil svet, nechodí do spoločnosti a nestretáva sa s priateľmi. Má zábrany rozprávať sa s cudzími osobami a o zábave ani nehovorí. Manželstvo žalobcu v l/ rade bolo harmonické a šťastné. Nezodpovedné konanie žalovaného v 1/ rade zničilo život jemu a jeho deťom. Život žalobcu v 1/ rade a kvalita jeho života sa výrazným spôsobom zmenili. Žalobca v 1/ rade pri nehode stratil svoju manželku a zároveň partnerku, ako aj matku svojich detí. Na výchovu a výživu svojich detí ostal sám. Na žalobcovi 1/ostala výchova a výživa jeho nezaopatrenej dcéry, čo je pre muža ako samostatného živiteľa rodiny veľké bremeno. Prežíva strach z neistej budúcnosti, má obavu čo bude a ako to zvládne. Pocit, že nemá manželku, ktorá mu pomôže, s ktorou sa môže podeliť o bežné starosti a radosti, že jej nemôže povedať ako prežil deň, ako sa teší z toho, že deťom sa darí, je pre neho veľmi ťaživý. Je plný bezmocnosti a bolesti, pretože si uvedomuje, že táto bezmocnosť a bolesť sa nikdy nestratia. Po smrti manželky sa žalobcovi 1/ zrútil svet, pretože sa rozbila jeho rodina. Psychické následky sú trvalé. Náhla smrť manželky spôsobila žalobcovi 1/ veľkú psychickú traumu a stále pretrvávajúcu bolesť. Žalobca 1/ je v dlhodobej starostlivosti psychiatrickej ambulancie v súvislosti so zdravotnými problémami po úmrtí manželky. Od 29.06.2017 doteraz je žalobca v 1/ rade neschopný práce s diagnózou F 43.2-porucha prispôsobenia, ktorá patrí medzi Neurotické, stresom podmienené a somatoformné poruchy. Pri poruche prispôsobenia ide o stavy subjektívneho utrpenia a emočnej poruchy, ktoré bránia v sociálnom účinkovaní a výkonnosti. Vznikajú v čase adaptácie na závažné zmeny v živote alebo na stresovú situáciu. Žalobcovia v 2/ až 4/ rade sú deti zomrelej F.. Rovnako ako žalobca v 1/ rade mali aj žalobcovia v 2/ až 4/ rade so zomrelou F. veľmi dobrý vzťah. Náhla strata matky spôsobila žalobcom v 2/ až 4/ rade veľkú psychickú traumu a bolesť. Dôsledky sa prejavujú na ich psychike dodnes. Ich správanie sa výrazne zmenilo. Žalobcovi v 2/ rade - najstaršiemu synovi S., ktorý pracuje ako živnostník, nebohá matka pomáhala hlavne s finančnými operáciami. Mala pod dohľadom jeho financie a vedela mu poradiť. Keď prišli prvé lásky a sklamania, vždy to riešila jeho matka. Spolu so žalobcom v 1/ rade nebohá dopomohla žalobcovi v 2/ rade ku kúpe bytu U.. Nakoľko pracuje v Mojmírovciach. Matka vždy syna S. vyprevádzala do práce a každý

deň s nim telefonovala a riešila jeho problémy. Žalobcovi v 2/ rade matka veľmi chýba a stále na ňu myslí. Žalobca v 3/ rade - syn C.. ktorý navštevuje 3. ročník T., bol mimoriadne citovo naviazaný na nebohú matku. Ak mal nejaký problém, alebo sa mu niečo vydarilo, vždy prvé informoval svoju nebohú matku. Nebohá matka syna C. milovala. Keď bol malý a nemala ešte dcéru E., nechala mu narásť dlhé svetlé vlasy a volala ho „naše dievča“. Do štyroch rokov ho kojila a aj táto skutočnosť mala vplyv na ich citový vzťah. Po smrti matky žalobca v 3/ rade opustil internát a do školy začal dochádzať. Nemohol však riadne spávať a stále myslel na matku. Žalobca v 1/ rade sa viackrát v noci zobudil na hlas vo vedľajšej izbe. Zistil, že syn C. po matkinej smrti nemôže spať a vykrikuje zo sna. Vždy si k nemu na chvíľu ľahol a bol pri ňom, kým nezaspal. Žalobkyňa v 4/ rade - dcéra E. úmrtie svojej matky znáša najcitlivejšie. Uzavrela sa pred okolím a prestala chodiť s kamarátkami do spoločnosti. Navštevuje 3. ročník gymnázia U.. Je vo veku dospievania, pričom veľmi ťažko znáša skutočnosť, že jej matka so svojimi problémami nemôže poradiť. Spomína na matku, ako jej radila s učením, obliekaním, a ako sa jej mohla zdôveriť s problémami, o ktorých s otcom nechce hovoriť. Vyhýba sa cintorínu a nechodí ku hrobu matky. Matka sa v dcére „videla“ a veľmi ju milovala, možno z toho dôvodu, že bola vytúžená dcéra a že bola najmladšia. Vozievala ju do školy na svojom motorovom vozidle. Po smrti matky sa dcéra E. veľmi zmenila a viditeľne dospela. Je však stále smutná, pretože matka jej veľmi chýba. Intenzita zásahu do života a psychiky žalobkyne v 4/ rade je vysoká, pretože je najmladšia. Psychické následky sa u nej môžu prejavovať celý život a absencia matky môže spôsobiť jej uzavretosť a jej psychickú nestabilitu. V dôsledku úmrtia F. vznikla žalobcom v 1/ až 4/ rade aj majetková ujma tým, že prišli o zárobok, ktorý by nebohá F. dosiahla. Nebohá F. bola zamestnancom T.. Podľa ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby zo závislej činnosti za rok 2016 neb. F. dosiahla za obdobie 1. až 10. mesiaca roku 2016 úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti vo výške 13 593,89 eur bez zrazených príspevkov na sociálne a zdravotné poistenie a dane, pričom na jeden mesiac pripadá suma 1 359,39 eur. Protiprávnym konaním žalovaného v 1/ rade bolo značnou intenzitou zasiahnuté do súkromia žalobcov v 1/ až 4/ rade vzhľadom na existenciu intenzívnych väzieb medzi žalobcami a zosnulou F.. Každé protiprávne narušenie rodinných vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Právo na ochranu súkromia žalobcov v 1/až 4/ rade bolo porušené protiprávnym zásahom značnej intenzity. Vzniknutá trauma je prakticky neodstrániteľná z ich citového života, ktorý nebude nikdy ako predtým a vždy bude ovplyvnená touto udalosťou. Domáhať sa upustenie od neoprávnených zásahov, či odstránenia následkov je vylúčené, nakoľko ide o zásah jednorazový, ktorý neumožňuje obnovenie pôvodného stavu. Žiadna forma ospravedlnenia alebo morálneho odškodnenia nepostačuje na to, aby bola vyvážená vzniknutá nemajetková ujma. Ospravedlnenie je v tomto prípade neadekvátna náhrada tejto značnej intenzívnej ujmy, nakoľko smrťou žalobcovia stratili možnosť udržiavať so zosnulou ďalšie vzťahy a sú o túto sféru prirodzených vzťahov ochudobnení. Najvyšší súd SR v odôvodnení rozsudku z 30. marca 1994, sp.zn. 1 Co 17/94 (R37/1996) uvádza: „Oblasť rodinného života občana je chránená pred zásahmi iného subjektu rovnako ako iné zložky života človeka /napr. spoločenská. pracovná sféra /, lebo rodina je jednou zo základnej realizácie dospelého človeka a miestom prípravy na život detí vyrastajúcich v rodine a narušenie rodinného života môže mať ďalekosiahle následky presahujúce rámec jednej rodiny, keďže okrem iného, môže rôzne negatívne a trvale pôsobiť na psychiku niektorých jej členov, čo môže byt' manifestované ďalším negatívnym správaním sa takto dotknutých členov rodiny a voči tretím." Žalobcovia v 1/ až 4/ rade sa domáhajú náhrady citovej ujmy spôsobenej im nezvratnou deštrukciou interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života jednotlivca protiprávnym usmrtením blízkej osoby, a to vo forme primeraného zadosťučinenia v peniazoch podľa ustanovenia o ochrane osobnosti, ktoré chránia i súkromie jednotlivca. Žalovaný 1/ poštovou poukážkou zo dňa 10.03.2017 poukázal na adresu žalobcu 1/ sumu 5 000,- eur. Podľa listu žalovaného 1/ zo dňa 28.03.2017 poukázanú sumu 5 000,- eur považuje za časť úhrady škody, ktorú spôsobil žalobcom 1/ až 4/. Z vyplneného formuláru - uplatnenie nárokov poškodeného z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. U., evidenčné číslo H. a z oznámenia o ukončení likvidácie poistnej udalosti č. XXXXXXXXXX vyplýva, že vlastníkom (prevádzkovateľom) motorového vozidla zn. U., evidenčné číslo H. je C. - žalovaný 2/, čím je daná jeho pasívna legitimácia v tomto spore, a to s poukazom na ust. § 427 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 3/ je poisťoňa, ktorá ako poisťovateľ uzavrela so žalovaným 2/ ako poisteným zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. U., evidenčné číslo H.. Rovnako poukázal na § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 15 od.s 1 Zákona o PZP. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 31. marca 2016. sp. zn. 11Co/60/1015 ..treba uzavrieť, že ustanovenie § 4 ods. 2 písni. ci) zákona č, 381/2001 Z. z. treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje (za splnenia ostatných podmienok v ods. 4) aj nároky

pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a pozostalí (ako poškodení) môžu tieto nároky v zmysle § 15 ods. 1 cit. Zákona uplatniť priamo proti poisťovateľovi, a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody... Túto ujmu tak v zmysle § 4 ods. 2 a 4 zákonač. 381 /2001 Z. z. kryje poistenie zodpovednosti za škodu. takže žalovaná poisťovňa je povinná nahradiť žalobcom aj túto ujmu“. K otázke či je náhrada nemajetkovej ujmy krytá povinným zmluvným poistením a či je možné nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatniť proti poisťovateľovi sa vo svojom uznesení sp. zn. 111. ÚS 666/20161 zo dňa 16. 10. 2016 vyjadril Ústavný súd SR, ktorým odmietol sťažnosť obchodnej spoločnosti V., ktorá smerovala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o priznaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu povinného zmluvného poistenia z dôvodu, že sťažovateľ nesúhlasil s právnym posúdením pasívnej vecnej legitimácie v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej v dôsledku dopravnej nehody, keďže podľa sťažovateľa nie je tento nárok predmetom poistného krytia v zmysle Zákona o PZP. Ústavný súd SR vo svojom uznesení konštatoval, že „ Okresný súd i krajský súd takto dospeli k záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu ..“škoda“ .. použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení. Ústavný súd tento ich záver nepovažuje za arbitrárny ani inak ústavne neudržateľný Krajský súd zrozumiteľne a logicky vysvetlil svoje právne úvahy. keď odkázal na obsah a závery rozsudku Súdneho dvora vo veci C-22/12, pričom zdôraznil (opäť s odvolaním sa na judikatúru Súdneho dvora), že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok (rozsudok z 30. 6. 2005 vo veci Z. (C-537/03), ako aj rozsudok z 23. 10. 2012 vo veci Y. (C-300/10). Ústavný súd v tejto súvislosti iba dopĺňa, že práve vo veci Y. Súdnv dvor výslovne konštatoval, že, členské štáty sú.. povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá sa uplatňuje podľa ich vnútroštátneho práva, bola krytá poistení v súlade s ustanoveniami všetkých troch vyššie uvedených smerníc." Z vyššie uvedeného uplýva, že pasívna vecná legitimácia žalovaného 3/ v tomto spore je daná.

3/ Žalovaný 1/ a 2/ sa k žalobe vyjadrili v podaní, doručenom na tunajší súd dňa 23.03.2018. Vo vyjadrení uviedli, že žalovaný v 1/ rade zásadne nespochybňuje skutkové okolnosti dopravnej nehody zo dňa 26.10.2016 tak, ako boli uvedené v podanej žalobe. Žalovaný nespochybňuje svoju pasívnu vecnú legitimáciu ako subjektu zodpovedného za vzniknutú škodu v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka a zároveň ako subjektu zodpovedného za škodu podľa ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Žalovaný nespochybňuje ani skutočnosť, že svojim nedbanlivostným konaním zasiahol do práva žalobcov chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v 1. rade poukazuje na fakt, že za svoje konanie sa žalovaným písomne ospravedlnil a poukázal sumu 5 000,- €, ktorú vzhľadom na svoje finančné možnosti je schopný žalobcom zaplatiť. Žalovaný v 1. rade zdôrazňuje skutočnosť, že motorové vozidlo bolo v čase dopravnej nehody poistené na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného v 3. rade pričom je toho názoru, že nároky uplatnené žalobcami sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia. Poistná zmluva bola platne uzatvorená a poistná udalosť je danou poistnou zmluvou krytá, čo vyplýva aj zo skutočnosti, že žalovaný v 3. rade poskytol poškodenému poistné plnenie. Klienti poskytli svojmu poisťovateľovi všetku potrebnú súčinnosť na likvidáciu poistnej udalosti. Žalovaný v 1. rade poukazuje na fakt, že likvidácia poistnej udalosti je plne v kompetencii žalovaného v 3. rade a žalovaný v 1. rade nemá objektívne možnosti zasiahnuť do spôsobu a do výšky plnenia poskytovanej žalovaným v 3. rade poškodeným na základe uzatvorenej poistnej zmluvy. Zároveň dáva do pozornosti súdu skutočnosť, že z ustanovenia § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v platnom znení vyplýva, že v prípade, ak by klient bez súhlasu svojho poisťovateľa nad rámec poistného plnenia uznal povinnosť nahradiť škodu alebo jej časť, je poisťovateľ oprávnený sčasti alebo úplne odmietnuť poskytnúť poistné plnenie. Taktiež zdôrazňuje skutočnosť, že nie je daná existencia pasívnej solidarity subjektov zodpovedných za škodu a poisťovateľa zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 17.12.2009 sp. zn.: 25Cdo/895/2008, podľa ktorého ustanovenie § 438 ods. 1 OZ stanovuje solidaritu ako zásadu iba pre nároky na náhradu škody a nevzťahuje sa na nároky na poistné plnenie, pre ktoré neustanovuje solidaritu ani iný právny predpis. Pasívna solidarita v danej veci tak nie je možná, lebo vo vzťahu žalobcu ku škodcovi a žalovanej poisťovni ide o dva rozdielne nároky. Zatiaľ čo je nárok žalobcu voči škodcovi nárokom na náhradu škody, je nárok žalobcu na výplatu poistného plnenia uplatnený voči žalovanému ako poisťovateľovi originárnym nárokom na plnenie založeným osobitným právnym predpisom. Žalovaný v 1. rade nesúhlasí so žalobným návrhom v časti výšky uplatneného nároku. Uvedenú sumu považuje za neprimerane vysokú vzhľadom na súdnu prax v obdobných prípadoch a zároveň považuje žalobou

uplatnenú sumu za likvidačnú vzhľadom na vek, osobný stav a príjem žalovaného v 1. rade. Taktiež je toho názoru, že z podaného žalobného návrhu v súčasnosti nevyplývajú také skutočnosti, z ktorých by vyplývala nevyhnutnosť priznania nemajetkovej ujmy v uplatnenom rozsahu. Žalovaný v 2. rade spochybňuje svoju pasívnu vecnú legitimáciu ako subjektu zodpovedného za vzniknutú škodu v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 2/ zdôrazňuje skutočnosť, že nie je prevádzateľom motorového vozidla tak, ako to má na mysli ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka a tak ako to tvrdia žalobcovia. Za prevádzateľa motorového vozidla možno v zmysle ustáleného právneho názoru považovať osobu, ktorá má právnu aj faktickú moc nad vozidlom, ktorým bola spôsobená škoda. Zápis v osobe držiteľa motorového vozidla uskutočnený dopravným inšpektorátom v technickom preukaze motorového vozidla má len výlučne evidenčný charakter, t.j. nejedná sa o konštitutívny zápis vlastníctva k veci. Žalovaný v 2. rade poukazuje na skutočnosť, že motorové vozidlo nevlastnil vo svojom výlučnom vlastníctve a ani ho sám neužíval, nakoľko bolo vo vlastníctve a v užívaní všetkých členov rodiny. Náklady spojené s prevádzkou motorového vozidla neznášal len žalovaný v 2. rade, ale znášal ho vždy konkrétny vodič podľa toho kto vozidlo v konkrétny deň potreboval. Žalovaný v 2. rade nepoužíval motorové vozidlo na podnikanie, ani ho iným osobám neprenajímal. Žalovaný v 2. rade má za to, že v prejednávanom prípade bol v čase dopravnej nehody prevádzateľom motorového vozidla žalovaný v 1. rade. Dáva do pozornosti skutočnosť, že medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade nie je daná existencia žiadneho právneho vzťahu založeného na podriadenosti žalovaného v 1. rade vo vzťahu k žalovanému v 2. rade. Žalovaný v 2. rade spochybňuje svoju pasívnu vecnú legitimáciu aj z hľadiska skutočnosti, že žalovaný v 2. rade žiadnym svojim konaním nezasiahol do práv žalobcov chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. V zmysle doktrinálneho výkladu ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka platí, že k vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú: a) existencia zásahu , ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, b) musí ísť o zásah neoprávnený, c) musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi. Na strane žalovaného v 2. rade nie je splnený žiadny z vyššie uvedených predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti. V prejednávanom prípade je žalovaný v 2. rade toho názoru, že žiadnym svojim konaním protiprávne ani inak nezasiahol do osobnostných práv žalobcov. Žalovaný v 2. rade neporušil žiadnu svoju povinnosť vo vzťahu k akýmkoľvek okolnostiam dopravnej nehody zo dňa 26.10.2016. Žalovaný v 2. rade je toho názoru, že nároky uplatnené žalobcami sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaný v 1. rade nesúhlasí so žalobným návrhom v časti výšky uplatneného nároku. Uvedenú sumu považuje za neprimerane vysokú vzhľadom na súdnu prax v obdobných prípadoch. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní žalovaný v 2. rade namieta svoju vecnú pasívnu legitimáciu, ako aj s poukazom na skutočnosť, že v právnej teórii a praxi nie je jednoznačne vyriešená otázka vecnej pasívnej legitimácie žalovaného v 3. rade ako poisťovateľa povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s poukazom na nevyhnutnosť vykonania rozsiahleho dokazovania o výške nároku žalobcov v súlade so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania navrhol, aby v zmysle ustanovenia § 214 C.s.p. súd rozhodol najprv medzitýmnym rozsudkom o základe nároku vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/.

4/ Žalovaný 3/ sa k žalobe vyjadril v podaní, na tunajší súd doručenom dňa 19.03.2018. Vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobcovia zastávajú názor, že v danom prípade došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv žalobcov (práva na súkromný a rodinný život), ktorý odôvodňuje ich nárok na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zodpovednosť za uvedený zásah do ich osobnostných práv pripisujú žalovanému 1/, ako aj žalovanému 2/. Okrem toho zastávajú názor, že ich nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je predmetom poistného krytia povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. Tento svoj názor opierajú najmä o uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 666/2016, ako aj o judikatúru Súdneho dvora EÚ, a to najmä o rozsudok vo veci Q. C- 22/12. Žalovaný 3/ nijako nespochybňuje skutočnosť, že usmrtením poškodenej pani F. došlo k závažnému zásahu do práva nasúkromný a rodinný život žalobcov. Žalovaný 3/ sa však nestotožňuje s tým, že by nimi uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do ich osobnostných práv spadal pod rozsah poistného krytia povinného zmluvného poistenia. Nároky uplatnené žalobcami preto popiera v celom rozsahu a to z nasledovných dôvodov: S ohľadom na žalobu žalobcov je potrebné poukázať na skutočnosť, že pokiaľ ide o otázku pasívnej legitimácie žalovaného v 3. rade, je potrebné vyriešiť nasledovné právne otázky: a) či právne závery Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci Q. sú vôbec aplikovateľné v slovenskom

práve, a teda či otázku pasívnej legitimácie žalovaného je potrebné posudzovať s ohľadom na európsku legislatívu, b) ak by právne závery Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci Q. boli aplikovateľné v slovenskom práve, či následne na základe priamej aplikácie smerníc, možno nimi opodstatňovať pasívnu legitimáciu žalovaného a c) ak by právne závery Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci Q. boli aplikovateľné v slovenskom práve, avšak by nebolo možné ich uplatniť na základe priamej aplikácie smerníc, či možno pasívnu legitimáciu žalovaného odvodiť na základe nepriamej aplikácie smerníc (tzv. eurokonformným výkladom slovenského práva). Ad) a) Z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 301/2012 zo dňa 31.2.2016, ako aj uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.05.2017, sp.zn. 8 Cdo 219/2016 celkom jednoznačne vyplýva, že Najvyšší súd SR dospel k záveru, podľa ktorého rozsudok Súdneho dvora vo veci Q. nie je aplikovateľný v slovenskom právnom poriadku. Uvedený záver vyplýva z nasledovného konštatovania Najvyššieho súdu SR : „Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravnýchnehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku (myslené rozsudok Súdneho dvora vo veci Q. pozn . žalovaného v 3. rade) zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia." K obdobnému záveru následne dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku zo dňa 26.05.2016, č. k.: 9Co/176/2016- 227. Z uvedeného je zrejmé, že právne závery uvedené v rozsudku Súdneho dvora vo veci Q. nie sú aplikovateľné na slovenskú právnu úpravu zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení (ďalej len ako „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Preto aj platí, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalých osôb po obetiach dopravných nehôd nie je predmetom krytia povinného zmluvného poistenia. Žalovaný v 3. rade preto nie je pasívne legitimovaný v tomto spore. Ad) b) Žalobcovia vo svojej žalobe nespochybňujú záver, podľa ktorého priamy účinok smerníc ako prameňov práva EÚ, nie je v posudzovanom prípade právne prípustný. V tomto preto iba odkazuje na závery Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí zo dňa 31.3.2016, sp. zn.: 3 Cdo 301/2012. Ad) c) S ohľadom na okolnosti vedené vyššie v bode ad) a) zastáva názor, že na tzv. eurokonformný výklad zákona o povinnom zmluvnom poistení (pokiaľ ide o otázku pasívnej legitimácie žalovaného v 2. rade) nie je v danom prípade žiadny dôvod. Pokiaľ by však napriek tomu súd prvej inštancie považoval eurokonformný výklad zákona o povinnom zmluvnom poistení za potrebný poukazuje na nasledovné: 1. Pokiaľ by aj z uplatniteľných smerníc (na podklade rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C 22- 12) vyplývala povinnosť Slovenskej republiky prevziať do svojho právneho poriadku pravidlo o zahrnutí náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch osôb pozostalých po obeti dopravnej nehody do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia (čo však s ohľadom na vyššie uvedené okolnosti nie je dané), prípadný nedostatok takej transpozície nemôže pôsobiť v neprospech fyzickej alebo právnickej osoby spoliehajúcej sa na záväznosť platných a účinných noriem vnútroštátneho právneho poriadku. To znamená, že ak by aj platil predpoklad uvedený v predchádzajúcej vete nezakladalo by to právne nároky poškodených na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch od poisťovní (teda pasívnu legitimáciu poisťovní) a to ani pri uplatnení tzv. eurokonformného výkladu zákona o povinnom zmluvnom poistení. Smernica je právny nástroj Európskych spoločenstiev, ktorý v zásade nedisponuje vlastnosťou priameho účinku, čiže norma obsiahnutá v smernici štandardne potrebuje pre svoju aplikáciu prenos do právneho poriadku členského štátu. Motívom smernice teda nie je unifikácia právnych poriadkov, ale len vytvorenie platformy pre existenciu pravidiel spoločných pre všetky členské štáty, ktoré uľahčia fungovanie vnútorného trhu. V zásade sa rozlišujú dva druhy účinku/ aplikácie smerníc, a to priamy účinok, na základe ktorého vznikajú subjektom práva konkrétne práva a povinnosti a nepriamy účinok, ktorý spočíva v možnosti účastníka žiadať aby v konkrétnom prípade uplatnil súd tzv. eurokonformný výklad vnútroštátneho práva v súlade s ustanoveniami a cieľmi smernice. Čo sa týka účinku nepriameho, žalovaný 3/ poukazuje na to, že eurokonformný výklad má svoje hranice, ktoré boli postupne vymedzované rozhodovacou činnosťou Súdneho dvora EÚ a boli stanovené tak, že zásada konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad: i) contra legem vnútroštátneho práva, pričom, ii) eurokonformný výklad je tiež obmedzený všeobecnými právnymi zásadami, akými súpredovšetkým zásada právnej istoty a zákaz retroaktivity, iii) eurokonformným výkladom nie je možné uložiť povinnosť súkromnému subjektu. V zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ, konkrétne napr. v zmysle rozsudku zo dňa 4. júla 2006 vo veci V. (C-212/04) bod 110, je povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovania relevantných ustanovení vnútroštátneho práva obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva (analogicky napr . rozsudok zo 16 . júna 2005 , T. , C - 105 / 03 , Zb. s. 1-5285, body 44 a 47). Rovnako v zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 16. júla 2009 vo veci P. (C - 12/08) bod. 61 - povinnosť konformného výkladu sa týka všetkých ustanovení vnútroštátneho práva, ale nie neobmedzene, je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, o nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem

vnútroštátneho práva. Je zrejmé, že ak vnútroštátny súd uvažuje nad eurokonformným výkladom zákona v ním posudzovanej veci, musí najprv vyhodnotiť či takýto výklad nie je contra legem vnútroštátneho práva. Pokiaľ ide o danú vec je zrejmé, že predmetom úpravy zákona č. 318/2001 Z. z. (lex specialis) je povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla; takto určenému predmetu zodpovedá aj vymedzenie, na koho sa poistenie zodpovednosti vzťahuje (vzťahuje sa na každého, kto zodpovedá za škodu § 1) a vymedzenie rozsahu poistného krytia (§ 4). Vzťah tohto zákona k všeobecnej právnej úprave, ktorou je Občiansky zákonník, vymedzuje § 1 ods. 2 nasledovne: „Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy". V poznámke k tejto úprave zákon odkazuje na Občiansky zákonník a zákon o poisťovníctve. To znamená, že ak zákon č. 381/2001 Z. z. neustanovuje inak, treba aplikovať osobitné predpisy, za ktoré v prípade poistenia treba považovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 788 a nasl.), prípadne ďalšie ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak § 788 OZ neustanovuje inak. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 318/2001 Z. z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 318/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu: a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a/, b/ a d/, ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo písm. b/, alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku. Citované ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. vymedzuje rozsah poistného krytia, a to tým spôsobom, že pod písm. a/ až d/ tohto ustanovenia obsahuje taxatívny výpočet prípadov, na ktoré sa vzťahuje poistné krytie a ktoré sú z hľadiska rozlíšenia toho, čo sa odškodňuje (okrem prípadu uvedeného pod písmenom c/), zhodné s právnou úpravou spôsobu a rozsahu náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorových vozidiel obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 442 a nasi.). Z takto vymedzeného rozsahu poistného krytia je zrejmé, že rozlišuje vecnú škodu, ktorá je v Občianskom zákonníku upravená v § 443 a škodu na zdraví, ktorú upravujú ustanovenia § 444 - § 449a Občianskeho zákonníka. V dôvodovej správe k zákonu č. 381/2001 Z. z. sa výslovne uvádza že: „Rozsah poistenia zodpovednosti je v návrhu vymedzený s ohľadom na nároky vyplývajúce z tohto zákona, jednotlivé zložky náhrady škody a na územnú platnosť poistenia". Poistený má podľa § 4 ods. 2 písm. a/ tohto zákona právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a náhradu nákladov pri usmrtení, pričom poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi (§ 15 zákona č. 381/2001 Z.z.). Zákon č. 381/2001 Z. z. a ani Občiansky zákonník pojem škody nedefinuje, hoci pokiaľ ide o skutočnú škodu a o ušlý zisk, bežne tieto pojmy na rôznych miestach používa. Uvedené je tak prenechané občianskoprávnej teórii a súdnej praxi. Tie celkom zhodne za škodu v zmysle občianskeho práva považujú každú majetkovú (materiálnu - hmotnú) ujmu (stratu), ktorú možno objektívne vyjadriť (vyčísliť) všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi (viď R 55/1971). Občiansky zákonník nezahrňuje pod pojem škody i nemajetkovú (imateriálnu - nehmotnú -ideálnu) ujmu, táto sa ale podľa platného právneho stavu odškodňuje len v prípadoch osobitne stanovených v § 444. Ak dôjde ku škode, resp. z teoretického hľadiska presnejšie k ujme na zdraví či živote, t.j. na osobnostných (imateriálnych, nemajetkových, nehmotných) statkoch, vzniká poškodenému taxatívne vymedzený komplex práv tia ich náhradu, resp. na ich zmiernenie. Tento komplex práv, ktorými sa odškodňuje tak vzniknutá majetková ujma, ako i vzniknuté určité stanovené druhy nemajetkovej ujmy, sa spravuje zvláštnym právnym režimom podľa § 444 až449 a Občianskeho zákonníka. Pri ujme na zdraví ide v prvom rade o právo na náhradu za stratu na zárobku, a to jednak po dobu pracovnej neschopnosti či pri invalidite a právo na stratu na dôchodku, ako i o právo na náhradu účelných nákladov spojených s liečením. V prípade smrti poškodeného ide o právo na náhradu nákladov pohrebu ako i o náhradu nákladov na výživu pozostalých. V rámci náhrady škody, resp. ujmy na zdraví Občiansky zákonník priznáva na základe výslovnej úpravy § 444 poškodenému naviac právo na jednorazové peňažné odškodnenie resp. právo na primerané zmiernenie alebo zadosťučinenie (satisfakciu) za vzniknutú nemajetkovú ujmu. Táto nemajetková ujma spočíva podľa platného slovenského práva jednak vo vytrpených bolestiach, jednak v sťažení spoločenského uplatnenia [tieto nároky sú podrobnejšie upravené v osobitných všeobecne záväzných právnych predpisoch (zákon o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z., zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia)]. V týchto prípadoch ani nejde o ekvivalent takto vzniknutých nemajetkových ujem, lebo tie nemožno ako majetkovú ujmu - škodu - presne vyčísliť, jedná sa iba o ich zmiernenie formou poskytnutia určitej peňažnej čiastky (materiálnej satisfakcie), ktorá neplní funkciu náhrady vzniknutej nemajetkovej ujmy, ale funkciu iba jej určitého primeraného zmiernenia. Podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri škode na

zdraví sa uhrádzajú aj účelné náklady spojené s liečením a podľa ods. 2 pri usmrtení primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení. Vzhľadom na skutočnosť, že pojem „náklady" v súvislosti so škodou na zdraví, resp. pri usmrtení, právny poriadok pozná a používa ho vo význame, ktorý uvádza § 449 Občianskeho zákonníka, nie je možné pojem „náklady pri usmrtení" vykladať tak, že by pod tento pojem mala patriť aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Doterajšia právna prax, ale aj právna teória a ani samotné znenie zákona, nikdy neoznačovali „nemajetkovú ujmu pozostalých slovným spojením „náklady spojené s úmrtím. Takýto extenzívny výklad by bol v priamom rozpore s gramatickým významom použitého slovného spojenia. Pojem „náklady spojené s pohrebom resp. s liečením má svoj konkrétny legislatívny obsah a pod pojmom „náklady" treba rozumieť určitú kompenzáciu výdavkov, ktoré poškodený, resp. pozostalí po poškodenom, vynaložili v súvislosti s pohrebom, resp. liečením. So zreteľom na uvedené možno dospieť k záveru, že pod nákladmi pri usmrtení je potrebné rozumieť primerané náklady spojené s pohrebom, prípadne iné výdavky, ktoré boli v súvislosti s usmrtením poškodeného preukázateľne vynaložené v zmysle § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príp. aj náklady spojené s liečením podľa predchádzajúceho odseku. Uvedené nároky sú v plnom rozsahu kryté poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako súčasť náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Pri aplikácii § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. nestačí vychádzať len zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale ho treba vykladať v jednote s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky; platná legislatíva a ani právna teória neoznačuje osobu, ktorej osobnostné práva boli porušené za „poškodenú osobu". Tiež v § 2 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z. sa uvádza, že poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy) podľa tohto zákona. Obdobne aj v § 2 písm. i/ tohto zákona sa poistnou udalosťou rozumie vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu (nie nemajetkovú ujmu). So zreteľom na uvedené zákonné ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na pojmovú obsahovú odlišnosť inštitútov zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do osobnostných práv v slovenskom vnútroštátnom práve. Zodpovednosť za škodu je upravená v Šiestej časti Občianskeho zákonníka s názvom „Zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie" a Zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je upravená v Prvej časti Občianskeho zákonníka s názvom „Všeobecné ustanovenia" a je konštruovaná podstatne odlišným spôsobom ako zodpovednosť za škodu. Pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu, táto je založená na subjektívnom princípe, pričom zavinenie sa prezumuje. Osobitne však v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov v §§ 427 až 431 Občianskeho zákonníka stanovuje zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla založenú na objektívnom princípe. Právo na náhradu škody v rámci úpravy zodpovednosti za škodu patrí fyzickým ako aj právnickým osobám. Spôsob a rozsah náhrady škody upravuje Občiansky zákonník v §§ 442 až 449a, pričom predpokladá náhradu škody spôsobenú na veciach, resp. majetkových právach (vecná škoda) alebo náhradu škody na zdraví. Škoda sa uhrádza v zásade v peniazoch alebo uvedením do predošlého stavu, vznik škody a jej rozsah musí byť vždy preukázaný poškodeným. Predmetom ochrany osobnosti (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) je nehmotná hodnota ľudskej osobnosti. Podľa slovenskej právnej teórie právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka. Subjektom tohto práva môže byť preto len fyzická osoba. Zásah do práva na ochranu osobnosti sa zásadne odškodňuje v nepeňažnej forme. Možnosť priznať peňažnú náhradu za zásah do práva na ochranu osobnosti sa predpokladá až v prípade, ak sa primerané morálne zadosťučinenie ukazuje ako nepostačujúce. Na rozdiel od odškodnenia v prípade zodpovednosti za škodu, pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peňažnej forme súdom nestanovuje zákon žiadne medze a uplatňuje sa široká miera voľnej úvahy. Odlišnosť oboch inštitútov potvrdzuje aj samotné znenie § 16 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak niekto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí inému škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovenia tohto zákona o zodpovednosti za škodu. Podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie. Keďže skutočnú ujmu nie je možné presne zistiť (dá sa len predpokladať), výška nemajetkovej ujmy sa nedá presne vyčísliť a teda ani preukázať (viď k tomu aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/301/2012 ako aj 4Cdo/168/2009). S ohľadom na vyššie uvedenú úpravu zákona č. 381/2001 Z.z., ako aj zásadné rozdiely inštitútov „náhrady škody" a „ochrany osobnosti" je zrejmé, že prípadný eurokonformný výklad § 4 ods. 2 písm. a) zákona č.

381/2001 Z. z., ktorým by sa pojem „škoda na zdraví“ vykladal tak, že zahŕňa v sebe aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv, odporuje slovenskému právu a preto je neprípustný. Ako aj vyplýva z citovaných rozsudkov Súdneho dvora EÚ zo dňa 4. júla 2006 vo veci V. (C-212/04) bod 110 a rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 16, júla 2009 vo veci Y. povinnosť vnútroštátnych orgánov vykladať právo eurokonformne je obmedzená aj princípom právnej istoty a zákazu retroaktivity. Eurokonformný výklad má teda svoje limity, pričom jedným zo zásadných obmedzení je princíp právnej istoty, ktorý musí byť, aj v prípade eurokonformného, dodržaný. Poukazuje pritom na slová E.. podľa ktorých by odvolanie sa na princíp právnej istoty malo umožniť vnútroštátnym súdom, aby neboli nútené k výkladu vnútroštátneho práva, ktorý ide nad rámec toho, čo môže jednotlivec legitímne očakávať. Je treba pamätať najmä na to, že obmedzenie uplatnenia priameho účinku voči jednotlivcovi bolo významnou mierou motivované práve princípom právnej istoty. Bolo by preto absurdné, aby tieto obmedzenia boli obchádzané prostredníctvom účinku nepriameho. Napriek tomu, že nepriamy účinok môže zájsť (čo sa účinkov na jednotlivca týka) ďalej ako účinok priamy, právne zásady na čele so zásadou právnej istoty musia byť plne rešpektované. Je preto nevyhnutné zabrániť tendenciám k napínaniu súladného výkladu za hranice, ktoré je možné z hľadiska právnej istoty ešte považovať za legitímne. Vnútroštátne súdy sú preto povinné pri eurokonformnom výklade právneho predpisu, ktorý chcú aplikovať na zistený skutkový stav, prihliadať aj na také fundamentálne princípy akými sú právny štát a zákaz retroaktivity. Je v rozpore s princípom právnej istoty (a tiež aj s princípom zákazu retroaktivity), a teda aj v rozpore so základnými doktrínami právneho štátu, ak zákon, ktorý je počas svojej dlhoročnej existencie, a teda aj aplikácie, vykladaný opakovane aj Najvyšším súdom SR jedným spôsobom a dnes by súd pripustil opačnú interpretáciu tohto zákona. Je pritom viac ako zrejmé, že zákon o povinnom zmluvnom poistení bol opakovane vykladaný tak, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv nespadá do rozsahu poistenia v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Ako už bolo uvedené vyššie, v právnej praxi Súdneho dvora EÚ nie je sporné, že priamou aplikáciu smerníc nemožno ukladať povinnosti súkromným subjektom. Ako bolo uvedené vyššie, obmedzenie uplatnenia priameho účinku smerníc voči jednotlivcovi bolo významnou mierou motivované práve princípom právnej istoty. Bolo by preto absurdné, aby tieto obmedzenia bolí obchádzané prostredníctvom účinku nepriameho. Uvedenú skutočnosť si uvedomujú aj sudcovia Súdneho dvora EÚ, nakoľko v rozsudku E. C-168/95 konštatovali nasledovné:„Hoci v práve Spoločenstva neexistuje žiadna metóda postupu umožňujúca vnútroštátnemu súdu odstrániť vnútroštátne ustanovenia, ktoré sú v rozpore s ustanovením smernice, ktorá nebola transponovaná, keď" sa na uvedené ustanovenie nemožno odvolávať pred vnútroštátnym súdom, povinnosť členských štátov podľa takejto smernice dosiahnuť výsledok či konkrétne opatrenia na zaistenie splnenia uvedenej povinnosti sú záväzné pre všetky orgány členských štátov vrátane súdov v prípade záležitostí patriacich do ich jurisdikcie. Z toho vyplýva, že pri uplatňovaní vnútroštátneho práva so od vnútroštátneho súdu, ktorý bol vyzvaný poskytnúť výklad smernice, vyžaduje tak urobiť podľa možnosti na základe znenia a účelu smernice s cieľom dosiahnuť výsledok sledovaný smernicou, a tým dosiahnuť súlad s tretím odsekom článku 189 zmluvy. Uvedená povinnosť vnútroštátneho súdu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade príslušných pravidiel jeho vnútroštátneho práva však dosahuje limit, keď takýto výklad vedie k tomu, že jednotlivcovi je uložená povinnosť stanovená smernicou, ktorá nebola transponovaná, alebo konkrétnejšie, keď má na základe smernice a pri absencii zákona prijatého na jej vykonanie za následok stanovenie alebo sprísnenie trestnoprávnei zodpovednosti osôb, ktoré konajú v rozpore s ustanoveniami uvedenej smernice." Z citovaného rozsudku je zrejmé, že ani pri eurokonformnom výklade vnútroštátnej legislatívy nemožno ukladať súkromnému subjektu povinnosť, ktorá pri preberaní smernice nebola transponovaná do vnútroštátneho práva. Ak by to bolo možné, akékoľvek obmedzenie priamych účinkov smerníc na súkromné subjekty by sa mohlo obchádzať účinkom nepriamym, čo by bolo v príkrom rozpore s princípmi právneho štátu ako aj elementárnou spravodlivosťou. Je nepochybné, že do rozsahu poistného krytia PZP upraveného v zákone o povinnom zmluvnom poistení neboli zahrnuté nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásahy do osobnostných práv spôsobené usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode (keďže je v ňom obsiahnutý iba nárok na náhradu škody na zdraví). Nakoľko nároky z PZP uhrádzajú poisťovne ako súkromné subjekty, nie je možné, aby poisťovniam ako súkromným subjektom bola za tejto situácie uložená povinnosť na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na základe eurokonformného výkladu zákona o povinnom zmluvnom poistení. Takýto eurokonformný výklad je totiž za hranicou svojej prípustnosti tak ako ju definuje Súdny dvor EÚ, ako aj za hranicou elementárnej spravodlivosti. Z okolností uvedených vyššie celkom zjavne vyplýva, že ak by aj bol v danej veci potrebný eurokonformný výklad zákona o povinnom zmluvnom poistení, bol by neprípustný z dôvodu, že tento výklad smeruje contra legem, porušuje princíp právnej istoty a aj zákazu retroaktivity a zároveň vedie k vzniku povinnosti súkromného subjektu na základe smernice (čím

sa obchádza zákaz priameho účinku smerníc na súkromné subjekty). Žalobcovia na podporu svojich tvrdení v konaní poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016. Žalovaný 3/ považuje za potrebné sa k uvedenému uzneseniu komplexne vyjadriť, a to tak po formálnej ako aj obsahovej stránke. Ústavný súd SR sa v konaní sp. zn. III. ÚS 666/2016 v rámci predbežného prerokovania zaoberal ústavnou sťažnosťou spoločnosti V., podanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co 609/2014-482. Okresný súd Prievidza (ako súd prvého stupňa) po vykonanom dokazovaní rozsudkom č. k. 7C 69/2011-409 z 21. februára 2014 uložil V. (ako žalovanému v 2. rade) i žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobcom celkovo sumu 26.000 € a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Dospel k záveru, že zamestnanec žalovaného v 1. rade bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, ktorého sa dopustil pri prevádzkovaní motorového vozidla vo vlastníctve žalovaného v 1. rade. Okresný súd na podklade ustálenej judikatúry konštatoval, že konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie väzieb členov rodinného vzťahu stratou blízkej osoby, je konaním, ktoré nesie znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny". Keďže vykonané dokazovanie preukázalo sociálne, morálne, citové a kultúrne väzby medzi usmrteným príbuzným a navrhovateľmi, okresný súd dospel k záveru o dôvodnosti žalobcami uplatneného nároku a jeho právne posúdenie podriadil pod relevantné ustanovenia zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení"). Okresný súd súčasne poukázal aj na obsah konkrétnych predpisov sekundárneho práva Európskej únie a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor"), pričom podľa jeho názoru „nič z uvedených smerníc, ani v judikatúre Súdneho dvora nenasvedčuje tomu, že by bolo možné z poistného krytia vylúčiť peňažnú náhradu za spôsobenie nemajetkovej ujmy pozostalej osobe po obeti dopravnej nehody, pokiaľ je nárok na takúto náhradu daný vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi občianskoprávnu zodpovednosť za zásah do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu". Okresný súd zdôraznil aj názor Súdneho dvora, podľa ktorého v práve Európskej únie použité pojmy „ujmy na zdraví" i „osobná ujma" je potrebné interpretovať extenzívne. V odvolaní proti rozsudku okresného súdu V. argumentovala tvrdením, podľa ktorého „nezasiahla nijakým spôsobom do osobnostných práv navrhovateľov, nie je vecne pasívne legitimovaná; keďže uplatnený nárok navrhovateľov nie je nárokom na náhradu škody, neprichádza do úvahy ani jeho uplatnenie v zmysle § 15 zák. č. 381/2001 Z. z. ako priameho nároku poškodeného voči poisťovateľovi; rozhodnutie posudzuje nárok navrhovateľov rozdielne ako iné rozhodnutia súdov v obdobných prípadoch, čím nenapĺňa princíp právnej istoty“. Upozornil tiež na to, že „v Slovenskej republike sa škoda na zdraví alebo usmrtení odškodňuje nárokmi výslovne uvedenými v § 444 až 449 OZ, pričom iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví. Pokiaľ by zákonodarca chcel ďalšie nároky nemajetkovej ujmy zahrnúť pod škodu na zdraví, urobil by tak výslovne ako v prípade bolestného a SSU v §444 Občianskeho zákonníka. Nielen z názvu zákona č. 381/2001 Z. z., ale aj z celého jeho obsahu vyplýva, že predmetné povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu." Krajský súd o odvolaní V. i o odvolaní žalovaného v 1. rade rozhodol rozsudkom č. k. 6 Co 609/2014-482 z 27. januára 2015 tak, že prvostupňový rozsudok okresného súdu potvrdil. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym posúdením veci tak, ako ho sformuloval okresný súd vo svojom rozsudku. Dodal potrebu eurokonformného výkladu pojmu „škoda" použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení a za rozhodujúci považoval rozsudok Súdneho dvora z 24. októbra 2013 vo veci C-22/12 (Q.). Napriek absencii priamej záväznosti smerníc pre fyzické osoby a právnické osoby krajský súd uviedol, že „aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, keď sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a použitá v súlade s právom ES (tzv. nepriamy účinok práva ES). Z judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti rešpektovať právo Únie a že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňaťsmernici jej potrebný účinok (rozsudok ESD z 9. júna 2011 vo veci C-409/2009)." Opätovne v tejto súvislosti krajský súd upozornil na potrebu extenzívneho prístupu k interpretácii pojmu „škoda" plynúceho z judikatúry Súdneho dvora. Preto „tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov... ESD nehovorí o samostatnom, od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o „škode z dôvodu nemajetkovej ujmy" Z tohto slovného spojenia je zrejmé, že aj v prípade nemajetkovej ujmy ide o škodu... K takémuto poňatiu škody sa mimo iného hlásia aj princípy európskeho deliktuálneho práva, ktoré

definujú škodu ako majetkovú, alebo nemajetkovú ujmu zákonom chránených záujmov. (Ústavný súd Českej republiky 642/02)". Následne ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti V. ňou podanú ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v citovanom uznesení vyhodnotil, že úlohou okresného súdu i krajského súdu pri rozhodovaní žalovaného sporu bolo jednoznačne ustáliť, či extenzívny výklad pojmu „škoda" použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení bude viesť k aplikácii práva contra legem alebo či, naopak, zaužívané výkladové postupy a rešpektovanie súvislostí 20 dotknutých právnych inštitútov a kategórií umožňuje zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu aprobovanú in abstracto v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Krajský súd (i okresný súd) sa priklonili k druhej z vymenovaných možností a ústavný súd to nepovažuje za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti. Ústavný súd okrem vyššie uvedených odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol dôvody, pre ktoré sa s extenzívnym výkladom pojmu škoda zo strany okresného a krajského súdu (ktoré doň zahrnuli aj ujmu za zásah do súkromného a rodinného života) stotožnil. Bez ohľadu na to je však z formálneho hľadiska podstatné (čo prízvukoval aj Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016 v úvodných statiach časti 11 svojho rozhodnutia), že „Pokiaľ ide o limity zásahu ústavného súdu do výkonu právomocí všeobecných súdov, ústavný súd považuje za vhodné pripomenúť vlastnú dlhodobo sa vyvíjajúcu a stabilnú rozhodovaciu prax. Podľa nej ústavný súd netvorí súčasť systému všeobecných súdov, ale podľa ČI. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. 1. ÚS 19/02, 1. ÚS 27/04,1. ÚS 74/05). V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. 1. ÚS 13/00, 1. ÚS 139/02,111. ÚS 180/02) Vyššie uvedené znamená, že Ústavný súd SR v princípe nemá právomoc vykladať hmotné právo (teda pokiaľ nejde o prípady arbitrárneho výkladu zákona zo strany všeobecného súdu). Tá patrí všeobecným súdom. Najvyšší súd SR (ako posledná inštancia všeobecného súdnictva) je zároveň zodpovedný za zjednocovanie výkladu hmotnoprávnych noriem. V tejto súvislosti treba uviesť, že ak aj ústavný súd dospel k záverom, v ktorých sa stotožnil s extenzívnym výkladom pojmu škoda zo strany všeobecných súdov (viď vyššie citovaná časť 11 bod 4 rozhodnutia US), v podstate iba konštatoval, že takýto ním uvedený výklad neprekračuje ústavno-právne limity. To však automaticky neznamená, že ide o výklad správny (z hľadiska zákonnosti) a že iný výklad, ktorý smeruje odlišnému právnemu posúdeniu (napr. zo strany Najvyššieho súdu SR v uznesení sp.zn. 3 Cdo 301/2012, ako aj sp.zn. 8 Cdo 219/2016) by nemal byť prípustný, a že by mal odporovať ústave. Najvyšší súd SR pritom už opakovane judikoval (a to aj s prihliadnutím na rozsudok Súdneho dvora vo veci Q. - viď uznesenia NS SR sp. zn. 3 Cdo 301/2012, sp.zn. 8 Cdo 219/2016), že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch príbuzným po obetiach dopravnej nehody nie je predmetom krytia PZP. Práve riešenie tejto otázky zo strany Najvyššieho súdu SR je pritom pre súdy nižšieho stupňa (a to aj s ohľadom na právnu úpravu CSP) smerodajné. Ako je už vyššie spomínané Ústavný súd SR sa vecne stotožnil s extenzívnym výkladom pojmu „škoda“ zo strany okresného a krajského súdu (ktoré doň zahrnuli aj nemajetkovú ujmu za zásah do súkromného a rodinného života). Okrem toho ústavný súd (s ohľadom na princíp prednosti práva EÚ) odmietol akceptovať argument V., podľa ktorého Slovenská republika nemala úmysel zahrnúť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch do rozsahu poistného krytia PZP /viď časť 11 bod 1 odôvodnenia rozhodnutia ústavného súdu/. Ústavný súd v tejto súvislosti na jednej strane uznal význam a dôležitosť interpretácie ustanovení právneho poriadku s ohľadom na skúmanie zámeru i cieľa zákonodarcu /Každý orgán aplikujúci právo v individuálnych veciach musí v zložitých prípadoch prisúdiť pri výkladových a aplikačných postupoch ťažiskový význam práve vôli zákonodarcu/. Podľa ústavného súdu však zároveň nemožno opomenúť ústavno-právne súvislosti integrácie Slovenskej republiky do Európskej únie. Podľa názoru žalovaného Ústavný súd SR pri svojej argumentácii, ktorou sa snažil podporiť závery napadnutého rozsudku KS Trenčín, nepostupoval správne metodologicky a ani vecne a to z dôvodov, ktoré ďalej uvádza. Ústavný súd v časti 11 bod 3 svojho rozhodnutia pomerne podrobne cituje Súdny dvorom EÚ stanovené postupy pri eurokonformnom výklade vnútroštátnej legislatívy. Možno tak uvažovať len o nepriamom účinku smerníc, ktorý zakladá rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Y. (C-106/89) s odvolaním sa na

prejudikatúru vo veci U. (C-14/83). Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici, vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s tretím odsekom Čl. 189 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (Čl. 288 ods. 3 zmluvy o fungovaní EÚ). Nepriamy účinok smerníc Súdny dvor ešte konkrétnejšie objasnil vo veci T. CC- 397/01 až 403/01). Tu zdôraznil, že požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie sa síce v prvom rade týka vnútroštátnych ustanovení prijatých na prebratie smernice, neobmedzuje sa však iba na výklad týchto ustanovení, ale vyžaduje, aby vnútroštátny súd vzal do úvahy vnútroštátne právo ako celok a posúdil, do akej miery ho možno použiť spôsobom, ktorý nevedie k výsledku, ktorý odporuje smernici (bod 115). Ak vnútroštátne právo umožňuje za určitých okolností s použitím vlastných výkladových metód vyložiť ustanovenie vnútroštátneho právneho predpisu tak, že bude možné vyhnúť sa rozporu s inou normou vnútroštátneho práva alebo obmedziť oblasť pôsobnosti tohto ustanovenia na dosiahnutie tohto účelu a použiť ho len do tej miery, aby bolo súladné s danou normou, tak je vnútroštátny súd povinný použiť rovnaké metódy, aby sa dosiahol cieľ stanovený smernicou.“ Z citovaných rozhodnutí súdneho dvora EÚP nepochybne vyplýva, že v prípade potreby (napr. ak nie je prebratá smernica do vnútroštátneho poriadku v stanovenej lehote) je vnútroštátny súd povinný eurokonformne vykladať vnútroštátnu legislatívu. Z uvedených rozhodnutí Súdneho dvora je však pritom zrejmé zároveň aj to, že vnútroštátne súdy nie sú povinné vždy dospieť k eurokonformnému výkladu vnútroštátnej legislatívy. K eurokonformnému výkladu vnútroštátnej legislatívy súdy majú dospieť iba v takom prípade „ak je možné“, teda ak to vnútroštátne právo umožňuje na základe použitia vlastných výkladových metód. Eurokonformný výklad je pritom zároveň neprípustný aj v prípade ak tomu bránia Súdnym dvorom judikované limity nepriamej aplikácie európskeho práva , na ktoré žalovaný poukázal vo svojich predošlých podaniach. Z vyššie citovaných rozhodnutí Súdneho dvora ES teda jasne vyplýva, že ak v konaní pred všeobecným súdom vyvstane potreba eurokonformného výkladu uplatňovanej právnej normy, všeobecný súd musí za použitia výkladových metód zistiť či je možné vnútroštátnu normu vyložiť tak, že nebude odporovať právu EÚ. Ak na základe uplatnenia výkladových metód dospeje všeobecný súd k záveru, že aplikovanú právnu normu možno vyložiť tak, že bude v súlade s právom EÚ, súd je povinný právnu normu vyložiť tak, aby zodpovedala obsahu a účelu uplatniteľnej európskej legislatívy. Ak však všeobecný súd dospeje k záveru, že právnu normu nemožno pri použití vnútroštátnych metód výkladu vyložiť v súlade s právom EÚ, súdu neostane nič iné ako posúdiť vec podľa obsahu a zmyslu vnútroštátnej legislatívy, a teda v rozpore s právom EÚ. V aplikačnej praxi slovenských sa uplatňujú najmä tieto výkladové metódy: a) gramatický výklad, b) systematický výklad, c) logický výklad, c) autentický výklad, d) historický výklad a e) teleologický výklad. Ak všeobecné súdy v konaniach, ktorých predmetom je uplatnený nárok pozostalých po obetiach dopravnej nehody na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu povinného zmluvného poistenia, dospejú k záveru o prípadnej potrebe eurokonformného výkladu zákona č. 381/2001 Z. z. (čomu odporuje doterajšia rozhodovacia prax NS SR, čo dokazuje aj najnovšie uznesenie NS SR sp. zn. 8 Cdo 219/2016), mali by (vo svetle vyššie citovanej judikatúry Súdneho dvora EÚ postupovať tak, že na základe označených výkladových metód posúdia či uplatniteľné ustanovenia zákona č. 381/2001 Zz. (najmä § 4 ods. 2 písm. a), resp. súvisiace ustanovenia iných predpisov možno vyložiť v súlade s uplatniteľnými smernicami. Súdny dvor EÚ pritom vo vyššie citovaných rozhodnutiach nepredpokladal, že by niektorá z vnútroštátnych výkladových metód, nemohla byť pri snahe o eurokonformný výklad uplatniteľná z dôvodu prednosti práva EÚ. Napokon ak by tomu tak bolo vnútroštátne výkladové metódy by v takom prípade nikdy nemohli viesť k záveru o nemožnosti použitia eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva. Takáto situácia by pritom odporovala nielen vyššie citovaným rozhodnutiam Súdneho dvora EÚ, ale nepriamy účinok sekundárnej legislatívy by za takej situácie mal de facto rovnaké právne účinky ako priamy účinok primárnej legislatívy, čo je samo o sebe neprípustné. Ak teda Ústavný súd SR v časti 11 bod 1 svojho rozhodnutia v podstate odmietol prihliadať na autentický výklad (vôľu zákonodarcu), ktorú inak (ako výslovne uviedol) považuje za zásadnú pri výklade legislatívy, z dôvodu, že odporuje nadradenému právu EÚ, postupoval v zjavnom rozpore s tým akým spôsobom sa má (podľa samotným ústavným súdom citovanejrozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ) postupovať pri výklade vnútroštátnej legislatívy za účelom dosiahnutia jej súladu (ak to je možné) s právom EÚ. Všeobecné súdy (a následne ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti ak teda mal potrebu sa vyjadriť k hmotnoprávnej stránke veci) mali v danom prípade uplatniť popri sebe všetky dostupné výkladové metódy (vrátane autentického výkladu, ktorý svedčí záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je zahrnutá do rozsahu poistného krytia PZP) a to na účely zistenia či je možný taký výklad zákona č. 381/201 Z. z., ktorý by zodpovedal zneniu a významu motorových smerníc. Následne teda až po serióznom vyhodnotení uplatnených

výkladových metód mali súdy ustáliť či je, alebo nie je možný eurokonformný výklad § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. v tom smere, že pod pojem náhrada škody na zdraví možno zahrnúť aj náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do súkromného a rodinného života. Z odôvodnenia rozhodnutia Ústavného súdu SR je zrejmé, že všeobecné súdy ako ani ústavný súd SR týmto spôsobom nepostupovali. Zaráža pritom, že Ústavný súd SR takto nepostupoval napriek tomu, že tento postup citoval priamo vo svojom uznesení v rámci poukazu rozhodnutia SD EÚ vo veci T. CC-397/01 až 403/01). Už len z toho je následne zrejmé, že uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016 nemôže mať žiadnu relevantnú váhu a tobôž nie váhu precedensu na účely ďalších prebiehajúcich konaní. V časti 11 bod 2 a 3 rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 666/2016 ústavný súd vysvetľuje dôvody, na základe ktorých sa stotožnil so závermi všeobecných súdov, podľa ktorých pojem „škody" uvedený v zákone č. 381/2001 Z. z. (vid' § 4 ods. 2) treba extenzívne vykladať ako „ujmu . Uvedené pritom v konečnom dôsledku viedlo k tomu, že ústavný súd potvrdil ako ústavne súladný názor Krajského súdu v Trenčíne, podľa ktorého náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv spadá do rozsahu krytia PZP. Ústavný súd SR však pri tomto svojom postupe opomenul, že do rozsahu poistného krytia PZP nespadajú všetky škody , resp. „ujmy". Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. totiž platí: „poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení." Ak už teda Ústavný súd SR dospel k záveru, že pojem škody možno extenzívne vykladať ako „ujmu" mal následne vychádzať z premisy, že ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. znie nasledovne : „ poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu „ujmy" na zdraví a nákladov pri usmrtení. Následne mal Ústavný súd SR (na základe výkladových metód) vyhodnotiť či pod pojem „ujmy na zdraví" v zmysle ním zastávaného extenzívneho výkladu § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. možno podradiť aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu zásahu do práva na súkromný aj rodinný život. Takéto posúdenie však v uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016 absentuje. Je pritom zrejmé, že právo na zdravie ako ai na súkromný a rodinný život sú samostatnými a navzájom nezávislými zložkami osobnostných práv (viď § 11 OZ), pričom sa im samostatne poskytuje aj ochrana v systéme základných práv a slobôd garantovaných Ústavou SR (Čl. 19 a Čl. 40 Ústavy SR). Je teda nepochybné, že Ústavný súd SR pri svojom pokuse eurokonformne vykladať zákon č. 381/2001 Z. z., postupoval tak, že právne zásadný pojem „škody na zdraví" vyložil iba „polovične" v tom smere, že pod pojmom „škody" je potrebné rozumieť aj „ujmu". Následne však nevyložil rozsah pojmu „ujmy na zdraví" v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., teda či a ak áno tak z akých dôvodov možno do tohto slovného spojenia zahrnúť aj ujmu za zásah do práva na súkromie a rodinný život. Je pritom zrejmé, že až po vyriešení tejto zásadnej otázky je možné vyhodnotiť, či existujúca právna úprava umožňuje, resp. neumožňuje takú interpretáciu § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., v zmysle ktorej toto ustanovenie zahŕňa do rozsahu poistného krytia PZP aj ujmu za zásah do práva na súkromie a rodinný život, a teda následnej aj to, či ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. vôbec možno vyložiť v súlade s účelom motorových smerníc. Súdy (vrátane ústavného súdu) sú pri posudzovaní konkrétnej veci povolané na ťažkú a zodpovednú intelektuálnu činnosť, ktorou za daného skutkového a právneho stavu veci hľadajú pravdu (správne riešenie prípadu) a teda v konečnom dôsledku aj spravodlivosť. Pri tomto svojom postupe (najmä ak /ako v prípade ústavného súdu/ voči ich rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok) by mali zvážiť všetky relevantné okolnosti, vrátane zjavného textu právnej úpravy. Ak tak súd (ako sa stalo bohužiaľ Ústavnému súdu v tomto prípade) nepostupuje, jeho prístup je nielen intelektuálne nepoctivý, ale v konečnom dôsledku ani nevedie k zisteniu pravdy a nastoleniu spravodlivosti. Intelektuálne nepoctivým je preto v tomto smere aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 666/2016, nakoľko napriek tomu, že sa tvári, že riadne odôvodnilo svoje akceptovanie správnosti eurokonformného výkladu zákona č. 381/2001 Z. z. zo strany KS Trenčín, nemohlo ísť o právne relevantnú argumentáciu zo strany ÚS, keďže ÚS pri nej absolútne nezohľadnil a nevyhodnotil vyššie uvedené podstatné okolnosti, vyplývajúce zo samotného znenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. Aj preto je zrejmé, že uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016 nemôže mať váhu precedensu na účely ďalších prebiehajúcich konaní. Nakoľko právo na súkromie a na zdravie sú chránené ako samostatné základné práva garantované ústavou (Čl. 19 a Čl. 40 Ústavy SR), resp. sú samostatnými zložkami osobnosti podľa § 11 OZ., je vylúčené, aby pod pojem škody - ujmy na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. bolo možné zahrnúť aj ujmu za zásah do súkromného a rodinného života spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode. Nemožno preto dospieť k takému eurokonformnému výkladu § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. (pojmu škody, resp. ujmy na zdraví), podľa ktorého do rozsahu PZP (a teda pod pojem škody, resp. umy na zdraví) spadá aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ujmu za zásah do súkromného života

spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, napriek tomu, že s odkazom na vyššie uvedené je žalovaný 3/ presvedčený, že žalobcovia nemajú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy od žalovaného 3/ ako poisťovne, poukazuje žalovaný 3/ aj na tú skutočnosť, že žalobcami uplatnená nemajetková ujma je neprimerane vysoká. Existuje pomerne bohatá judikatúra, ktorá sformovala kritériá, ktoré by súd mal v rámci rozhodovania o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadniť. Dôležitá nie je len skutočnosť, že smrť rodinného príslušníka znamená zásah do rodinného a súkromného života s nenapraviteľnými následkami (čo si žalovaný 3/ nedovoľuje spochybňovať), ale súd by podľa názoru žalovaného 3/ mal zohľadniť aj štandardne priznávané sumy v obdobných konaniach, pričom žalovaný 3/ podotýka, že priznávanie premrštených súm titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch by mohlo predstavovať prostriedok neoprávneného obohacovania sa. Okresný súd Nitra rozhodnutím v konaní sp. zn. 10 C 142/2002 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 200 000 Sk (6.638,78 EUR). V odôvodnení okrem iného uviedol: vzhľadom na veľmi intenzívny zásah do súkromia a spôsobenú citovú ujmu je požadovaný nárok žalobkyne primeraný. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, a teda samotná závažnosť vzniknutej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, a to jednak vo vzťahu k postihnutej osobe a jednak vo vzťahu k subjektu, ktorý neoprávnený zásah spôsobil, aby tak bola zabezpečená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Súd pri určení peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrteľnej nehody dcéry žalobkyne o dôsledky, ktoré vyvolali u samotnej žalobkyne, ale aj na to, že išlo o nedbanlivostný trestný čin, kde nebolo v úmysle žalovaného konať týmto spôsobom, a aj na okolnosti dopravnej nehody." Ďalej žalovaný 3/ poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 292/2009 zo dňa 07.12.2009 (ktorým bolo odmietnuté dovolanie) a predošlým konaním bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do súkromného a rodinného života spôsobeného smrťou manžela vo výške 200.000,- Sk - 6.638,78 EUR (z pôvodne žiadaných 5.530.000,- SKK- 183.562,37 EUR) Z rozhodnutia citoval: „ V dôsledku tragickej smrti manžela žalobkyne ide o závažnú ujmu, ktorá postihnutej osobe priznáva právo na peňažnú satisfakciu. Jej primeranú výšku odôvodnil (pozn. Žalovaného 3/: prvostupňový súd) závažnosťou vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosťami, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Vzhľadom na uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy (5 530 000 Sk) zdôraznil, že zmyslom zadosťučinenia nie je zábezpeka, zdroj obživy, či náhrada príjmov; nemôže ísť ani o neprimerané obohatenie. Vychádzajúc zo všetkých zistených navzájom sa ovplyvňujúcich faktorov u žalobkyne a žalovaného (konanie, ktorého nebolo úmyselné), prihliadajúc na princíp spravodlivého usporiadania vzťahov, za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy považoval 200 000 Sk, a preto žalobu vo zvyšnej časti zamietol."

5/ Žalobcovia sa k vyjadreniam žalovaných vyjadrili v podaní zo dňa 04.05.2018. Uviedli, že sa nestotožňujú s názorom žalovaného 1/, že by mal byť subjektom zodpovedným za vniknutú škodu aj v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka. Subjektom za vzniknutú škodu v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka je totiž prevádzateľ motorového vozidla. Žalovaný 1/ však prevádzateľom motorového vozidla zn. U., evidenčné číslo H.ďalej len „motorové vozidlo“) nebol. Prevádzateľom motorového vozidla bol totiž žalovaný 2. Žalobcovia pritom poukazujú na tú skutočnosť, že v zmysle konštantnej judikatúry zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku za škodu spôsobenú jeho prevádzkou podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka nevylučuje súbežnú (solidárnu) zodpovednosť vodiča tohto dopravného prostriedku podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý škodu spôsobil pri tej istej škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SSR sp. zn. 1Cz 101/77 zo dňa 27.09.1977, zverejnený pod R 29/1979). Žalovaný 1/ v podanom vyjadrení uviedol, že nároky uplatnené žalobcami sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia, keďže vozidlo malo v čase dopravnej nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného 3/. Žalobcovia súhlasia s názorom žalovaného 1/, že nároky uplatnené v tomto spore sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia. Uvedená skutočnosť však žalobcom nebráni uplatniť si tieto nároky nielen voči poisťovateľovi (žalovanému 3/) ale aj voči osobám zodpovedným za škodu (žalovaný 1/ a 2/). Žalovaný 1/ v podanom vyjadrení ďalej poukazujúc na rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/895/2008 argumentuje, že nie je daná existencia pasívnej solidarity subjektov zodpovedných za škodu a poisťovateľa zodpovednosti za škodu spôsobenú

prevádzkou motorového vozidla. V tejto súvislosti žalobcovia poukazujú na tú skutočnosť, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov návrhom žalobcu, aby bola uložená povinnosť zaplatiť mu peňažnú satisfakciu spoločne a nerozdielne, nie je súd, pokiaľ ide o solidaritu, viazaný a súd do výroku rozhodnutia nemusí prevziať doslovne žalobcom naformulovaný petit žaloby (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 1Co/2/98, uzn. NS SR sp. zn. 5Cdo/181/2010 zo dňa 01.07.2011, uzn. KS ZA sp. zn. 14Cob/322/2012 zo dňa 26.04.2013). Aj napriek týmto skutočnostiam žalobcovia upresňujú žalobný návrh (petit podanej žaloby) spôsobom uvedeným v závere tohto vyjadrenia. Žalovaný 1/ v podanom vyjadrení namieta výšku nároku uplatneného žalobcami v tomto spore. Podľa názoru žalovaného 1/ je uplatnená nemajetková ujma v peniazoch neprimerane vysoká. S týmto názorom žalovaného 1/ žalobcovia nesúhlasia. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu žalobcovia majú za to, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v nimi uplatnenej výške je primeraná a nepresahuje výšku nemajetkovej ujmy, ktorú priznávajú všeobecné súdy v obdobných prípadoch. Žalobcovia uvádzajú, že právnu a aj faktickú moc nad motorovým vozidlom mal práve žalovaný 2/, nie žalovaný 1/. Vlastníkom motorového vozidla bol žalovaný 2/, ktorý ako vlastník motorového vozidla uzatvoril so žalovaným 3/ poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX. Podľa právnej teórie a ustálenej rozhodovacej praxe súdov za tzv. iného prevádzateľa v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné považovať spravidla vlastníka motorového vozidla. V tejto súvislosti žalobcovia poukazujú na to, že osoba, ktorá požičiava fyzickej osobe motorové vozidlo, zostáva prevádzateľom tohto motorového vozidla v zásade zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou jeho prevádzky (napr. rozsudok NS sp. zn. 8Cz 4/69 zo dňa 11.04.1969, zverejnený pod R 70/1969). Pritom podľa rozsudku NS ČR z 29.09.2008, sp. zn. 30Cdo/999/2007 „obdobně jako v případě úvahy, že za škodu způsobenou tímto provozem odpovídá provozovatel vozidla, je třeba vycházet z toho, že za nemajetkovou ujmou, způsobenou osobnosti fyzické osoby tímto provozem, analogicky nutně odpovídá též tento provozovateľ...Není zde proto podstatné a významné, pokud provozovatel vozidla byl nebo nebyl vlastním fyzickým původcem zásahu (přesněji řečeno původcem mechanismu, který byl zásah proti osobnostní sféře fyzické osoby způsoben). Rozhodovacia prax všeobecných súdov SR sa ustálila na tom názore, že aj za nemajetkovú ujmu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov odpovedá tiež prevádzateľ vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka, pričom zodpovednosť prevádzateľa je zodpovednosťou objektívnou, a teda bez potreby preukazovať zavinenie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti neobstojí názor žalovaného 2/, že na strane žalovaného 2/ nie sú splnené predpoklady jeho občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože žalovaný 2/ svojim konaním protiprávne, ani inak nezasiahol do osobnostných práv žalobcov. Protiprávne konanie žalovaného 2/ sa totiž pre vyvodenie jeho zodpovednosti nevyžaduje. Rovnako ako žalovaný 1/, aj žalovaný 2/ v podanom vyjadrení uviedli, že nároky uplatnené žalobcami sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a že žalovaný 2/ nesúhlasí so žalobným návrhom v časti výšky uplatnenia nároku. Na tomto mieste žalobcovia poukazujú na svoju vyššie uvedenú argumentáciu vo vzťahu k námietke žalovaného 1/ voči výške uplatneného nároku. Žalovaný 3/ vo svojom vyjadrení uviedol, že nespochybňuje, že usmrtením pani F. došlo k závažnému zásahu do práva na súkromný a rodinný život. Žalovaný 3/ sa však nestotožňuje s tým, že by žalobcami uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do ich osobnostných práv spadal pod rozsah poistného krytia povinného zmluvného poistenia. S názorom žalovaného 3/, že žalobcami uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nespadápod rozsah poistného krytia, žalobcovia nesúhlasia. Žalobcovia už v podanej žalobe poukázali na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016, v ktorom ÚS SR prelomovým spôsobom odstránil dovtedajšiu bipolárnosť interpretačných a aplikačných výstupov všeobecných súdov k posudzovanej problematike pasívnej vecnej legitimácie poisťovateľov v sporoch o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Ústavný súd SR v uzn. sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016 jednoznačne konštatoval, že náhrada nemajetkovej ujmy je krytá povinným zmluvným poistením, nakoľko je daná udržateľnosť extenzívneho výkladu pojmu škoda na zdraví, ktorý v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka kryje aj náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný 3/ v podanom odvolaní spochybňuje správnosť právnych argumentov a záverov ÚS uvedených v uznesení sp. zn. III ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016. Žalovaný 3/ pritom poukazuje o. i. na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016. Vo vzťahu k namietanej nesprávnosti argumentácie a právnych záverov ÚS SR uvedených v uzn. sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016 žalobcovia poukazujú na tú skutočnosť, že tieto právne závery ústavného súdu (spolu s právnymi závermi všeobecných súdov, ktorých rozhodnutí ÚS SR preskúmaval) preberajú všeobecné súdy SR na celom území SR. Všeobecné súdy SR vo svojich rozhodnutiach konštatujú, že poisťovatelia sú v sporoch o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pasívne vecne legitimovaní. Ide o rozsudky Krajského súdu Trnava 25Co/258/2016 zo

dňa 29.03.2017, Krajského súdu Prešov sp. zn. 2Co/258/2016 zo dňa 29.03.2017, Krajského súdu Žilina sp. zn. 8Co/165/2017 zo dňa 25.08.2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/8/2017 zo dňa 30.11.2017 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016. Žalobcovia sú preto toho názoru, že nimi požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení a preto žalovaný 3/ je v tomto spore pasívne vecne legitimovaný. Žalobcovia preto žiadajú, aby súd zaviazal žalovaných v 1/ až 3/ rade povinnosťou zaplatiť žalobcovi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy 35.000,- eur, žalobcovi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy 30.000,- eur, žalobcovi 3/ náhradu nemajetkovej ujmy 30.000,- eur a žalobkyni 4/ náhradu nemajetkovej ujmy 35.000,- eur tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

6/ K vyjadreniu žalobcov sa vyjadrili žalovaní 1/ a 2/ tak, že zotrvávajú na všetkých skutkových aj právnych okolnostiach uvedených v písomnom vyjadrení zo dňa 22.3.2018. Žalovaní 2/ zotrval na právnom názore, že nie je zodpovedným subjektom za vzniknutú škodu v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka a to jednak z dôvodu, že žalovaný 2/ žiadnym svojim konaním nezasiahol do práv žalobcov chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, a jednak z dôvodu, že nie je prevádzateľom motorového vozidla. Žalovaný 2/ opakovane zdôraznil, že motorové vozidlo nevlastnil vo svojom výlučnom vlastníctve a ani ho sám (výlučne) neužíval. Bol toho názoru, že zápis v osobe držiteľa motorového vozidla uskutočnený dopravným inšpektorátom v technickom preukaze motorového vozidla má výlučne evidenčný charakter pre účely vedenia evidencie motorových vozidiel a nepreukazuje faktický vlastnícky vzťah zapísaného držiteľa k dotknutému motorovému vozidlu. Zároveň navrhli žalobu voči žalovanému 1/ a voči žalovanému 2/ zamietnuť.

7/ K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný 3/. Vo vyjadrení uviedil, že žalobcovia vo svojom vyjadrení uviedli, že súhlasia s názorom žalovaného 1/ a 2/, že nároky uplatnené žalobcami v tomto konaní sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia. Ďalej žalobcovia vo svojom vyjadrení uviedli, že nesúhlasia s tvrdením žalovaného v rade 3/, že žalobcami uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistného krytia. Žalobcovia sa zároveň nestotožňujú s argumentáciou žalovaného 3/, ktorou žalovaný 3/ namieta nesprávnosť argumentácie a právnych záverov Ústavného súdu Slovenskej republiky uvedených v uznesení sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016. Žalobcovia poukazujú, že právne závery ÚS SR preberajú všeobecné súdu Slovenskej republiky na celom území SR, ktoré vo svojich rozhodnutiach konštatujú, že poisťovatelia sú v sporoch sú ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vecne legitimovaní. (poukázali na rozhodnutie niektorých všeobecných súdov SR - rozsudok KS Trnava zo dňa 29.03.2018 sp. zn. 25Co/258/2016, KS Nitra zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 9Co/8/2017, KS Žilina zo dňa 25.08.2017, sp. zn. 8Co/165/2017 a KS Prešov zo dňa 29.03.2017, sp. zn. 2Co/258/2016). Žalovaný 3/ nesúhlasí s tvrdením žalobcu a žalovaných 1/ a 2/, že je ako poisťovňa pasívne vecne legitimovaný v predmetnom spore. Preto žalovaný 3/ rovnako odmieta názor, že nároky uplatnené žalobcami v tomto konaní sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia. Vo vzťahu k vyjadreniu žalobcov žalovaný 3/ opätovne poukazuje na argumentáciu uvedenú vo svojom vyjadrení k podanej žalobe žalobcov zo dňa 19.03.2018, a to ohľadne Uznesenie ÚS SR zo dňa 11.10.2016, sp. zn. III.ÚS 666/2016, ktoré sa vzhľadom na postavenie ÚS /Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov./ a nedostatočne odôvodnenú argumentáciu o použiteľnosti eurokonformného výkladu v konkrétnom prípade, nemôže ma váhu precedensu; nemožnosti aplikácie rozsudku Súdneho dvora EÚ C-22/12 Q. v slovenskom právnom poriadku; neprípustnosti priameho účinku smerníc ako prameňov práva EÚ v posudzovanom prípade a ohľadne neprípustnosti eurokonformného výkladu pojmu „škoda na zdraví“, a teda ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) z dôvodu, že takýto výklad je i) contra legem vnútroštátneho práva, ii) v rozpore s princípmi právneho štátu a iii) vedie k vzniku povinnosti súkromného subjektu na základe smernice (čím obchádza zákaz priameho účinku smerníc na súkromné subjekty). Tak ako ÚS SR v uznesení sp. zn. ÚS 666/2016, aj žalobcami citované rozhodnutia krajských súdov SR odôvodňujú pasívnu vecnú legitimáciu poisťovne a krytia náhrady nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla prostredníctvom eurokonformného výklad pojmu „škoda na zdraví“ a odkazujú na viaceré rozsudky Súdneho dvora EÚ. Žalovaný 3/ nijako nespochybňuje obsah rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, ktoré vo vyššie uvedených rozhodnutiach citujú všeobecné súdy a Ústavný súd SR, ale poukazuje na nesprávnu interpretáciu záverov Súdneho dvora EÚ/Konkrétne

Súdny dvor EÚ v rozsudku C-22/12 Q. nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode alebo nie. Súdny dvor EÚ preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej slovenskej či českej judikatúry, aplikujúcej vnútroštátne právo, v zmysle ktorých takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. Súdny dvor EÚ iba uviedol, ako by úprava tejto otázky mala vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzerať /a na okolnosti/podmienky, za splnenia ktorých je eurokonformný výklad (nepriama aplikácia motorových smerníc) prípustná/. Ani Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. III ÚS 666/2016 a ani žalobcami citované rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, na ktoré v súvislosti s argumentáciou o prípustnosti eurokonformného výkladu odkazujú všeobecné súdy a Ústavný súd SR, a to Y., ktoré navyše boli vydané v skutkovo odlišných prípadoch, napr. rozsudok SD EÚ C-14/83 sa týka diskriminácie na základe sexuálnej orientácie/. Všeobecné súdy a Ústavný súd SR v konaní o ústavnej sťažnosti mali v rámci svojho právneho posúdenia uplatniť popri sebe všetky dostupné výkladové metódy (vrátane autentického výkladu, ktorý svedčí záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je zahrnutá do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia), a to na účely zistenia či je možný taký výklad zákona č. 381/2001 Z.z., ktorý by zodpovedal zneniu a významu motorových smerníc. Následne teda až po serióznom vyhodnotení uplatnených výkladov metód mali súdu ustáliť, či je, alebo nie je možný eurokonformný výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. v tomto smere, že pod pojem náhrada škody na zdraví možno zahrnúť aj náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do súkromného a rodinného života. Z odôvodnenia vyššie citovaných rozhodnutí všeobecných súdov, na ktoré žalobcovia na účely preukázania svojho nároku voči žalovanému v rade 3/ poukázali, ako aj z rozhodnutia ÚS SR je zrejmé, že všeobecné súdy ako ani ústavný súd SR týmto spôsobom nepostupovali. Práve z vyššie uvedených dôvodov prevládajú v rozhodovacej praxi všeobecných súdov rozhodnutia o zamietnutí nároku pozostalých po obeti dopravnej na náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k poisťovniam. Žalovaný 3/ týmto predkladá tunajšiemu súdu ďalšie rozhodnutia všeobecných súdov, v zmysle ktorých náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravnej nehody nie je krytá povinným zmluvným poistením. Žalovaný 3/ rovnako poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/176/2016, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu 1. Inštancie, ktorý žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľov ako pozostalých po obeti dopravnej nehody voči odporcovi 2/ (poisťovni) v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie poisťovne. Žalovaný 3/ v nadväznosti na nejednotnú rozhodovaciu prax súdov SR uviedol, že v súlade s ust. § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Najvyšší súd SR (ako posledná inštancia všeobecného súdnictva) zodpovedný za zjednocovanie výkladu hmotnoprávnych noriem. Je predovšetkým na Najvyššom súde SR, aby otázku rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia (teda či zahŕňa alebo nezahŕňa aj nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch) v budúcnosti svojou judikatúrou definitívne vyriešil (pokiaľ k tomu nedôjde na legislatívnej úrovni). Nateraz je potrebné vychádzať z uznesení NS SR, podľa ktorých náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch príbuzných po obetiach dopravnej nehody nie je predmetom krytia povinného zmluvného poistenia.

8/ Súd vo veci nariadil termín predbežného prejednania sporu, na ktorom sa spor nepodarilo vyriešiť zmierom a súd tak určil na jeho prejednanie pojednávanie. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 09.10.2018 a dňa 14.11.2018, súd vykonal všetky stranami označené dôkazy: výsluchy žalobcov v 1. až 4. rade, výsluchy žalovaných v 1. a 2. rade, výsluchy svedkov Y., V., R. a L. (od výsluchu svedka Y. žalobcovia upustili), ďalej dokazovanie listinami, ktoré strany doložili do spisu (č.l. 11 až 28, č.l. 152, č.l. 188-190, č.l. 216-225 a č.l. 235-237 spisu), resp. listinami a zápisnicami zo spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/40/2017, a to z jeho č.l. 16 až 22, č.l. 44-46, č.l. 170 a č.l. 185-188.
9/ Na základe vykonaného dokazovania, vychádzajúc tiež z nesporných skutkových tvrdení strán, súd zistil nasledovný skutkový stav.
10/ Dňa XX.XX.XXXX. zavinil žalovaný v 1/ rade osobným motorovým vozidlom zn. U., EČV: H. dopravnú nehodu, pri ktorej zomrela F., nar. XX.XX.XXXX. V čase nehody bolo predmetné vozidlo poistené u žalovaného v 3. rade, keď poistnú zmluvu žalovaný v 3. rade uzavrel so žalovaným v 2. rade, pričom predmetom zmluvy bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou daného motorového vozidla (potvrdenie o uzavretí poistnej zmluvy na č.l. 179 spisu). Za spáchanie prečinu usmrtenia Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uložil žalovanému 1/ rozsudkom č.k. 1To/85/2017-276 zo dňa 05.09.2017 trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so zaradením obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a súčasne mu uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 8 rokov (rozhodnutia

na č.l. 11 až 19 spisu). Zomrelá F. bola manželkou žalobcu v rade 1/ a matkou žalobcov v 2. až 4. rade. Žalobca stratil matku svojich detí a svoju dlhoročnú partnerku, keď manželstvo s ňou uzavrel XX.XX.XXXX a toto zaniklo jej smrťou práve v deň 25. výročia ich sobáša. Žalobca v 2. rade stratil svoju matku vo veku 24 rokov, žalobca v 3. rade vo veku 21 rokov v I. ročníku vysokoškolského štúdia a žalobkyňa v 4. rade vo veku 16 rokov, počas štúdia na gymnáziu. F. žila v spoločnej domácnosti so žalobcami v 1., 3. a 4. rade, keď žalobca v 2. rade býval v V., kde mu rodičia zakúpili byt, iniciátorkou toho bola jeho matka. F. a žalobcovia tvorili harmonickú, usporiadanú rodinu, v ktorej sa jej členovia navzájom milovali, podporovali, pomáhali si. Ich rodinný život bol plnohodnotný. Spoločne trávili čas nielen v rámci bežných rodinných aktivit, ale chodievali spolu lyžovať, do prírody, na výlety po SR a na zahraničné dovolenky. Manželka a matka žalobcov pritom v rodine zastávala kľúčovú rolu, a to to najmä od roku 2008, kedy žalobca v 1. rade začal pracovať mimo domova, keď chodieval na tzv. týždňovky, a to až do roku 2015. Bola to ona, ktorej sa zverovali deti so svojimi problémami, bola to ona, ktorá im pomáhala s riešením týchto problémov. Deti mala veľmi rada a bola vzorná matka a manželka (žalobcov v 3. a 4. rade každý deň vozievala cestou do práce do školy, t.j. z V. do C., taktiež ich vozievala na krúžky, vykonávala všetky domáce ženské práce, jej domácnosť bolo vzorová). Okrem toho, že bola dokonalou organizátorkou rodinného života, toto všetko stíhala popri svojej práci v banke, keď v bankovom sektore pracovala od skončenia gymnázia a naposledy pracovala v T., ktorá jej v zdaňovacom období 2016 vyplatila zdaniteľné príjmy v celkovej sume 13.593,89 eur. S tým súviselo aj to, že pomáhala žalobcovi v 2. rade pri podnikaní a tiež to, že to bola ona, kto mal v rodine na starosti financie. Po jej smrti sa v rodine žalobcov všetko zmenilo, a to jednoznačne k horšiemu. Žalobcovi 1/ chýba milujúca a ním milovaná partnerka, žalobcom v 2. rade milujúca a nimi milovaná matka. Jej smrť zasiahla nielen ich citovú oblasť, ale narušila, najmä u žalobcov v 1., 3. a 4. rade, ich vzťahy ku ostatným ľuďom (uzavreli sa), ich nastavenie (stratila sa u nich veselosť) a u žalobcu v 1. rade spôsobila vážne zdravotné problémy, keď mu dňa 05.06.2017 bola diagnostikovaná postramautická stresová porucha, ktorej sa prejavila depresívnou náladou, stratou prežívania radosti, priebehovými poruchami spánku a opakovanými epizódami znovuprežívania traumy, redukovaním spoločenských kontaktov, utiahnutím sa do seba atď. Žalobca v 1. rade v rámci liečby podstúpil psychoterapeutické vedenie na špecializovanom pracovisku a stále je v liečbe, jeho stav nie je kompenzovaný, má ťažkú depresívnu poruchu, nakoľko jeho depresia je hlboká. Tieto zdravotné problémy u neho vznikli v súvislosti s úmrtím jeho manželky a sú dôvodom jeho dlhodobej a stále trvajúcej práceschopnosti, ktorá sa u neho začala dňa 29.06.2017, pričom obnovenie pracovnej spôsobilosti možno predpokladať ťažko. Pokiaľ ide o žalobcu 3/ po smrti svojej matky začal mať problémy na vysokej škole, ako aj problémy so správaním, alkoholom aj spánkom. Problémy v škole u neho vyvrcholili vylúčením zo štúdia na T. dňom 21.08.2018, ktorého dôvodom bolo nesplnenie študijných povinností (nezloženie štátnej skúšky z predmetu Správne právo). Toho času žalobca v 3. rade študuje na U. (listiny na č.l. 20-24, č.l. 184-186, č.l. 188-190 spisu,výpovede žalobcov a svedkov V., R., L. a Y.). Žalovaný 1/ je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Dňa 10.03.2017 poslal žalobcovi 1/ sumu 5.000,- eur a dňa 14.03.2017 napísal list, v ktorom oľutoval svoje konanie a vysvetlil, že suma 5.000,- eur je časťou úhrady škody, ktorú žalobcovi 1/ a jeho rodine spôsobil svojím konaním dňa 26.10.2016 a ohľadne ktorej sumy si želá, aby bola prijatá mimo poistných plnení (č.l. 25-26 spisu). Svoje konanie oľutoval v zápisnici o svojom výsluchu pred policajným orgánom dňa 26.10.2016 aj 25.01.2017 (č.l. 18 a č.l. 46 pripojeného trestného spisu), pričom v zápisnici o svojom výsluchu zo dňa 16.02.2017 žalovaný 1/ uviedol, že v deň nehody nastúpil do vozidla U., ktoré patrí jeho otcovi a od ktorého mal súhlas na šoférovanie (č.l. 21 pripojeného trestného spisu). Žalovanému 1/ bolo vodičské oprávnenie v skupine F. udelené dňa 21.05.2015 s platnosťou do 25.05.2030 a do 26.10.2016 u neho neboli zaznamenané žiadne priestupky a trestné činy v cestnej premávke, vodičský preukaz mu bol zadržaný v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou (č.l. 170 pripojeného trestného spisu). Vozidlo zn. U. EČV:H. bolo dňa 21.09.2015 zaevidované na Dopravnom inšpektoráte OR PZ Dolný Kubín s tým, že ako jeho vlastník bol zaevidovaný žalovaný v 2/ rade (osvedčenie o evidencii na č.l. 152 spisu). Žalovaný 2/ v zápisnici o svojom výsluchu pred policajným orgánom dňa 10.03.2017 uviedol, že synovi, ktorý inak využíval manželkine auto S. (ale manželka ho potrebovala vtedy na pracovné účely) v inkriminovaný deň dovolil, aby si zobral vozidlo U., ktorého je majiteľom a syn H., t.j. žalovaný 1/ tak od neho mal súhlas na jazdu na tomto vozidle z Dolného Kubína do Liptovského Mikuláša na tréning (č.l. 187 pripojeného trestného spisu). Žalovaný 1/ vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 09.10.2018 uviedol, že auto v danom čase užíval výlučne on, keďže rodičia mali každý svoje auto, otec firemné, mama súkromné. Aj náklady spojené s užívaním auta platil on (žalovaný 1/). Žalovaný 2/ vo svojej výpovedi uviedol, že vozidlo v čase nehody neprevádzkoval on, ale syn H. (t.j. žalovaný 1/). Z osvedčenia o evidencii vozidla na č.l. 237 spisu vyplýva, že manželka žalovaného 2/ je od 25.08.2015 evidovaná ako vlastníčka motorového vozidla zn. S., EČV: H.. Z pracovnej zmluvy na č.l. 235 spisu vyplýva, že

zamestnávateľ žalovaného 2/ sa v tejto zmluve zaviazal dať žalovanému 2/ k dispozícii auto, ktoré je oprávnený používať aj na súkromné účely. Žalovaný 3/ žalobcovi 1/ v súvislosti s poistením vozidla EČV: H. poisteného C., t.j. žalovaného 2/, vyplatil z titulu poistnej udalosti - dopravnej nehody zo dňa 26.10.2016 žalobcovi 1/ poistné plnenie v sume 1.546,02 eur zahŕňajúce náhradu za pohrebné náklady a pomník, keď táto poistná udalosť bola nahlásená žalovanému 3/ oznamovateľom, ktorého podpis je iný ako ako podpis žalovaných 1/ a 2/ na už zmieňovaných zápisniciach o ich výsluchoch (č.l. 27,28 spisu). 11/ Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len ako „Dohovor“) každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

12/ Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

13/ Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14/ Podľa ust. § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15/ Ústavný súd ČR vo svojom náleze zo dňa 01.03.2000, sp. zn. II ÚS 517/99 (aplikovateľného aj v podmienkach slovenskej právnej úpravy, ktorá bola v danom čase totožná s českou úpravou) interpretoval obsah práva na ochranu súkromia, poukazujúc na rozhodnutia Európskej komisie a Európskeho súdu pre ľudské práva, týkajúce sa interpretácie a aplikácie čl. 8 ods. 1 Dohovoru (prípady W.). Podľa právneho názoru vysloveného v tomto náleze rešpektovanie súkromného života musí do určitej miery zahŕňať aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, - súčasťou súkromného života je tiež rodinný život, zahŕňajúci i vzťahy medzi blízkymi príbuznými.

16/ Na základe uvedeného možno uzavrieť, že ust. § 11 Občianskeho zákonníka chráni v rámci práva na súkromie aj právo na rodinný život.

17/ Z tohto dôvodu súd na prvom mieste skúmal, či zo strany žalovaného 1/ došlo k neoprávnenému zásahu do tohto práva žalobcov, ako aj či vzniknutá ujma je v príčinnej súvislosti s týmto zásahom a dospel k záveru, že tomu tak je.

18/ Je nepochybné, že strata blízkeho človeka a v prejednávanej veci možno hovoriť o najbližšej osobe, keďže išlo o matku a manželku v jednej osobe, spôsobila pozostalým ujmu, pretože smrťou tejto najbližšej osoby stratili možnosť realizácie a ďalšieho budovania rodinného života spoločne s ňou, prišli o možnosť rozvíjania dovtedy stabilných citových vzťahov, navždy prestali byť plnohodnotnou rodinou. Na tomto mieste sa žiada zdôrazniť, že rodina je jednou zo základní realizácie dospelého človeka a miestom prípravy na život detí, vyrastajúcich v rodine a narušenie rodinného života tak môže mať ďalekosiahle dôsledky, presahujúce rámec jednej rodiny, keďže okrem iného, môže rôzne negatívne a trvale pôsobiť na psychiku niektorých jej členov. Ujma bola pritom vyvolaná smrťou, ktorá nastala v príčinnej súvislosti so skutkom, ktorého sa dopustil žalovaný v 1/ rade a za ktorý bol odsúdený. Tento skutok má pritom povahu neoprávneného zásahu, aký má na mysli ust. § 13 Občianskeho zákonníka. Otázku neoprávnenosti (protiprávnosti) zásahu a pôvodcu tohto zásahu súd v tomto konaní neriešil, pretože k tomu nebol oprávnený. Podľa tretej vety § 193 CSP je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal. Na základe uvedeného súd vychádzal z rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 1T/40/2017-244 zo dňa 14.06.2017, právoplatného vo výroku o vine v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 1To/85/2017-276 zo dňa 05.09.2017, že žalovaný 1/ spôsobil dopravnú nehodu, pričom v priamej príčinnej a časovej súvislosti s touto nehodou utrpela manželka žalobcu v 1. rade a matka žalobcov v 2. až 4. rade zranenia, následkom ktorých na mieste podľahla. Z uvedeného trestného rozhodnutia súčasne vyplýva aj príčinná súvislosť medzi protiprávnym

konaním žalovaného 1/ a smrťou F. čím je daná príčinná súvislosť medzi týmto protiprávnym konaním (neoprávneným zásahom) a ujmou, ktorá vznikla jednotlivým žalobcom (v tejto súvislosti súd poukazuje na záver uvedený v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk č. 22/79 na str. 194, podľa ktorého rozhodnutie o tom, že bol spáchaný trestný čin neznamená len konštatovanie zavineného protiprávneho konania určitého páchateľa, ale i záver o existencii príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou ujmou).

19/ Po zistení, že sa žalovaný 1/ dopustil neoprávneného zásahu do práva žalobcov na súkromie (a v jeho rámci práva na rodinný život) a po konštatovaní vzniku ujmy na strane žalobcov sa súd, vzhľadom na obranu žalovaného 2/ zaoberal tým, či je v spore vecne pasívne legitimovaný aj žalovaný 2/. Súd pri tom dospel k záveru, že tomu tak je.

20/ Z vykonaného dokazovania totiž vyplýva, že žalovaný 2/ bol v čase predmetnej nehody prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorým bola nehoda a tým aj jej následky spôsobené. Súd v tomto smere vychádzal ako z presvedčivejších z výpovedí žalovaných 1/ a 2/, ktoré urobili pred policajným orgánom a nie z výpovedí, ktoré urobili v tomto spore, pretože pred policajným orgánom vypovedal spontánne, bez advokáta (žalovaný 2/) a v tomto spore už boli obaja zastúpení a ich výpoveď tak bola prispôsobená zvolenej obrane (kým pôvodne obaja vypovedali v tom smere, že auto patrilo žalovanému 2/, ktorý dal súhlas na jeho šoférovanie žalovanému 1/ a žalovaný 2/ uviedol, že išlo o výnimku z pravidla, podľa ktorého žalovaný užíval prevažne manželkine auto), tak v spore obaja začali zhodne tvrdiť (zrejme za účelom vyviniť žalovaného 2/), že auto prevádzkoval žalovaný 1/. Súd uveril spontánnym, vopred nepripraveným a v tom čase nijako nemotivovaným vyjadreniam žalovaných 1/ a 2/ nachádzajúcim sa v pripojenom trestnom spise.

21/ Podľa § 427 ods. 1 a Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

22/ Z citovaného ustanovenia § 427 ods. 2 vyplýva, že za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky zodpovedá aj iný prevádzkovateľ, t.j. taký, ktorý na rozdiel od subjektov uvedených v odseku 1 nevykonáva dopravu motorového vozidla (motorového plavidla, ako aj prevádzkovateľ lietadla).

23/ Občiansky zákonník nevymedzuje pojem prevádzkovateľ dopravného prostriedku; je to pojem širší ako pojem vlastník (hoci spravidla bude s pojmom vlastník totožný), pretože okrem vlastníka zahŕňa aj inú osobu, ktorá je na základe iného než vlastníckeho práva oprávnená na trvalú prevádzku motorového vozidla (napr. štátny orgán, ktorý má právo hospodárenia s motorovým vozidlom). Prevádzkovateľ, ktorý požičal inému motorové vozidlo alebo iný dopravný prostriedok, ostáva prevádzkovateľom motorového vozidla, a tým aj zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky. Vodič motorového vozidla nie je prevádzkovateľom a za škodu podľa § 427 a nasl. zodpovedá len vtedy, keď sú u neho splnené podmienky ustanovené v § 430.
24/ Vzhľadom na to, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný 2/ bol v čase predmetnej dopravnej nehody vlastníkom vozidla zn. U. EČV: H. a každopádne bol osobou, na rozdiel od žalovaného 1/, oprávnenou na trvalú prevádzku motorového vozidla (vyjadrenia žalovaných 1/ a 2/ v trestnom spise, osvedčenie o evidencii daného vozidla) je potom prevádzkovateľom daného motorového vozidla v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Týmto prevádzkovateľom ostáva, aj keď vozidlo požičal inému, t.j. žalovanému 1/ (napr. rozsudok NS sp. zn. 8Cz 4/69 zo dňa 11.04.1969, zverejnený pod R 70/1969). Záver o tom, že žalovaný 2/ bol v rozhodnom čase prevádzkovateľom predmetného vozidla nie je spôsobilá vyvrátiť okolnosť, že žalovaný 2/ mal v danom čase k dispozícii služobné auto aj na súkromné účely a svoje auto mala aj jeho manželka, pretože súbežná dispozícia s dvomi či viacerými autami na trvalú prevádzku nie je vylúčená.

25/ Zodpovednosť podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti, takže na jej vznik sa nevyžaduje zavinené konanie.
26/ Podľa rozsudku NS ČR z 29.09.2008, sp. zn. 30Cdo/999/2007 „obdobně jako v případě úvahy, že za škodu způsobenou tímto provozem odpovídá provozovatel vozidla, je třeba vycházet z toho, že za nemajetkovou ujmou, způsobenou osobnosti fyzické osoby tímto provozem, analogicky nutně odpovídá též tento provozovatel... Není zde proto podstatné a významné, pokud provozovatel vozidla byl nebo

nebyl vlastním fyzickým původcem zásahu (přesněji řečeno původcem mechanismu, který byl zásah proti osobnostní sféře fyzické osoby způsoben).”
27/ Vychádzajúc zo záverov dokazovania a právneho názoru, podľa ktorého za nemajetkovú ujmu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá aj jeho prevádzkovateľ, hoci nebol fyzickým pôvodcom zásahu, súd uzaviera, že v spore je popri žalovanom 1/ vecne pasívne legitimovaný aj žalovaný 2/.
28/ V danom prípade žalobcovia podali žalobu nielen voči pôvodcovi neoprávneného zásahu, teda vinníkovi dopravnej nehody a tiež voči prevádzkovateľovi auta, ktorým bola nehoda a neoprávnený zásah spôsobené, ale aj voči poisťovni, s ktorou mal tento prevádzkovateľ uzavretú zmluvu, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorým bola spôsobená daná dopravná nehoda.

29/ Zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v § 15 ods. 1 zakotvuje tzv. priamy nárok poškodeného, keď umožňuje poškodenému uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi s tým, že poškodený je tento nárok povinný preukázať.

30/ V § 4 ods. 2 písm. a) vyššie uvedený zákon uvádza, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

31/ Pre rozhodnutie o veci bolo pritom rozhodujúce vyriešiť, či dané ustanovenie umožňuje, aby žalobcovia od žalovaného v 3/ rade úspešne žiadali náhradu nemajetkovej ujmy.

32/ Žalovaný 3/ totiž svoju obranu založil práve na námietke nedostatku pasívnej legitimácie v spore, ktorá má svoj základ v právnom názore, že ochrana osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy nespadá do krytia podľa zákona č. 381/2001 Z.z.

33/ Žalobcovia existenciu pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 3/ zdôvodňovali právnym názorom, že náhrada nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je nárokom, ktorý spadá do poistného krytia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. a poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 21Co/60/2015 a zo dňa 29.03.2017 sp. zn. 2Co/258/2016, Krajského súdu Trnave sp. zn. 25Co/258/2016 zo dňa 29.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/165/2017 zo dňa 25.08.2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/8/2017 zo dňa 30.11.2017.

34/ Súdu sú známe aj iné rozhodnutia krajských súdov, ktoré vychádzajú z právneho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy spadá do poistného krytia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. a ide napr. o rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/535/2015 zo dňa 02.11.2016, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/133/2016 zo dňa 15.03.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/230/2015 z 21.09.2016. Z opačného názoru vychádza rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/161/2016 zo dňa 29.06.2016, alebo žalovaným 3/ predložené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/89/2013 zo dňa 26.06.2014 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/176/2016 zo dňa 26.05.2016.

35/ Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že Ústavný súd SR a väčšina slovenských krajských súdov vychádza z právneho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy spadá do poistného krytia podľa zákona č. 381/2001 Z.z, čo odôvodňuje pasívnu legitimáciu poisťovní v takomto type sporu. Naproti tomu senáty Najvyššieho súdu SR 3 Cdo, 4Cdo a 8Cdo a senáty Krajského súdu v Žiline 7Co a 9Co vychádzajú z právneho názoru opačného.

36/ Najvyšší súd SR a Ústavný súd SR predstavujú najvyššie súdne autority v Slovenskej republike, pričom ak sú ich právne názory na riešenie te istej otázky rozdielne, bolo potom na tunajšom súde, ku ktorému z názorov (výkladov) sa pripojí a ku ktorému nie. Tunajší súd sa pritom priklonil k právnemu názoru (výkladu) Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.08.2016 a sp. zn. III.ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016), a to z nasledovných dôvodov.

37/ Podľa názoru tunajšieho súdu rozhodujúce pre posúdenie daného sporu sú právne názory najvyšších súdnych autorít, ktoré boli vydané po rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie z 24.10.2013 vo

veci C-22/12 V. proti C., F. (ďalej len ako “rozhodnutie C-22/12”), t.j. po 24.10.2013. Je všeobecne známe, že zákon č. 381/2001 Z.z. je výsledkom transpozície tzv. piatich európskych motorových smerníc upravujúcich oblasť poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (to konštatuje aj NS SR na str. 10,11 rozsudku 3Cdo 301/2012). Rozhodnutie C-22/12 pritom riešilo otázku, ako sa majú vykladať články troch z týchto tzv. motorových smerníc, a to článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS a článok 1 prvý oddiel tretej smernice. Vzhľadom na uvedené, otázku, či poistné krytie sa podľa zákona č. 381/2001 Z.z. vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy možno riešiť len v spojení, či vychádzajúc, z tohto rozhodnutia. Po rozhodnutí C-22/12 zo dňa 24.10.2013 Najvyšší súd SR vydal rozhodnutie 3 Cdo 301/2012 dňa 31.03.2016 a 8 Cdo 219/2016 dňa 15.05.2017. Ani jedno z týchto rozhodnutí zatiaľ nebolo publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR, keď publikovaniu by predchádzalo jeho prijatie kolégiom najvyššieho súdu. Každopádne rozhodnutie takto publikované má svoj osobitný význam. Nie je síce právne (de iure) záväzné, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso isure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Medzi rozhodnutím nepublikovaným v Zbierke a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke je podstatný rozdiel, keď nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor (väčšiny) členov senátu v individuálne ním prejednávanej veci, názor vyjadrený v rozhodnutí publikovanom v Zbierke predstavuje zovšeobecňujúci názor (relevantnej väčšiny) kolégia najvyššieho súdu, ktoré tvorí väčšina senátov (rozsudok NS SR 7Cdo 1375/2015 zo dňa 23.08.2017). Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že nestotožnenie sa právnymi názormi uvedenými v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 3 Cdo 301/2012 zo dňa 31.03.2016 a 8 Cdo 219/2016 zo dňa 15.05.2017 nepredstavuje porušenie faktickej viazanosti súdu nižšieho stupňa rozhodnutím najvyššieho súdu. Inak povedané, ak by v danom prípade vyššie uvedené rozhodnutia NS SR, resp. niektoré z nich, bolo uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR, tunajší súd by musel právny názor uvedený v takomto rozhodnutí rešpektovať, resp. z neho pri svojom rozhodovaní vychádzať. K tomu treba taktiež uviesť, že rozhodnutie NS SR v danej otázke zo dňa 15.05.2017 8 Cdo 219/2016 otázku zahrnutia náhrady nemajetkovej ujmy do poistného plnenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. neriešilo, ale najvyšší súd v ňom poukázal na to, že ak v danej veci odvolací súd dospel k záveru, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby z ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. vyvodiť nemožno, nejde o prípad nenáležitého vybočenia z ustálenej súdnej praxe, pretože je súladné s dovtedajšou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu (4 Cdo 168/2009 a 3 Cdo 301/2012).

38/ Ako uviedol ústavný súd vo svojom rozhodnutí III.ÚS 666/2016-36 jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Takisto právne závery súdov (rovnako ako skutkové) môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného práva len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

39/ Ak potom ústavny súd vo vyššie uvedenom rozhodnutí, rovnako ako v rozhodnutí II.ÚS 847/2016 zo dňa 10.11.2016 a v rozhodnutiach predchádzajúcich rozhodnutiu III.ÚS 666/2016-36 (I. ÚS 206/2015, III.ÚS 645/2015, III.ÚS 646/2015) dospel k záveru, že je ústavne akceptovateľný právny záver, ktorého základom je taký extenzívny výklad pojmu “škoda” použitého v zákone č. 381/2001 Z.z., že do tohto pojmu spadá aj škoda nemateriálna, tunajší súd z takto ústavne “odobreného” právneho názoru vychádzal pri svojom rozhodovaní.

40/ Takýto extenzívny výklad tunajší súd považuje za výklad, ktorý spĺňa požiadavku tzv. eurokonformného výkladu. Eurokonformný výklad vnútroštátneho právneho aktu je prejavom nepriameho účinku smerníc EÚ a povinnosť takéhoto výkladu vyplýva z rozsudku E. C-212/04 zo dňa 04.07.2016, bod 113, v ktorom sa uvádza, že povinnosť eurokonformného výkladu bola uložená najmä v prípade nejestvovania priameho účinku ustanovenia smernice buď keď príslušné ustanovenie nie je dostatočné, jasné, presné a bezpodmienečné na to, aby malo takýto účinok alebo keď sú účastníkmi sporu výlučne jednotlivci. Nepriamy účinok smerníc teda spočíva v možnosti účastníka konania žiadať, aby v konkrétnom prípade súd uplatnil tzv. eurokonformný výklad vnútroštátneho práva v súlade s

ustanoveniami a cieľmi smernice (článok “Náhrada nemajetkovej ujmy, analýza rozsudku NS SR” R.). V rozhodnutí C-22/12 Súdny dvor EÚ pritom vyložil ako sa majú vykladať články motorových smerníc o tom, čo má pokrývať povinné poistenie zodpovednosti za škodu. Keby tunajší súd vychádzal len zo slovenského prekladu výroku tohto rozhodnutia, extenzívny výklad by obmedzovala formulácia “povinné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátné právo uplatniteľné v spore vo veci samej”. Potreba jednotného výkladu rozsudkov SD EÚ však vylučuje, aby sa v pochybnostiach posudzoval text rozsudku v jednom z jeho jazykových znení izolovane (napr. rozsudok L. C -63/06, bod 13 a 14). Tunajší súd sa preto oboznámil s jazykovými verziami daného rozsudku v jazykoch, ktorým rozumie a to českou a anglickou verziu, pričom zistil, že kým slovenská verzia používa pojem “zodpovednosť poistného za škodu”, česká používa termín “občianskoprávna zodpovednosť”, ktorému termínu zodpovedá rovnocenné anglické spojenie “the civil liability”. Podľa názoru tunajšieho súdu možno potom uzavrieť, že Súdny dvor EÚ v rozhodnutí C-22/12 v podstate vyslovil, že tam uvedené články tam uvedených troch motorových smerníc sa majú (v českej verzii “musia”, v anglickej verzii “must be”) vykladať tak, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má (v českej verzii “musí”, v anglickej verzii “must”) pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak (v českej verzii “pokud”, v anglickej verzii “in so far”) jej náhradu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej na základe zodpovednosti poisteného za škodu (v českej a anglickej verzii “z titulu občianskoprávnej zodpovednosti”). Nakoľko slovenský Občiansky zákonník náhradu nemajetkovej ujmy a zodpovednosť za ňu upravuje v ust. § 13, uvedené smernice sa majú vykladať tak, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy.

41/ V neposlednom rade treba zdôrazniť, že aj Najvyšší súd SR, a to jeho senát 6 Cdo vydal ohľadne riešenia danej otázky opačné rozhodnutie než tomu bolo v prípade senátov 3 Cdo, 4Cdo a 8Cdo a podľa tohto momentálne (podľa vedomosti súdu) najnovšieho rozhodnutia NS SR, povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy. Ide o rozsudok sp. zn. 6MCdo/2016 zo dňa 31.07.2017, v ktorom sa o.i. uvádza “pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v ZoPZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým(po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu ZoPZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení O. z. o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvencie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely ZoPZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zodpovednostného zákona je pritom aj ústavne konformným, pretože zmierňuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením, t.j. poistením pri pracovných úrazoch, a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Ak totiž dôjde pri dopravnej nehode k úmrtiu zamestnanca, ustanovenie § 94 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (v znení neskorších zmien a doplnení) zakladá pozostalým, ktorými sú manžel alebo manželka a nezaopatrené dieťa, nárok na jednorazové odškodnenie vo výške 730-násobku denného vymeriavacieho základu,

najviac však vo výške 46 485,40 € (u manžela alebo manželky). Toto odškodnenie, i keď je limitované, nie je nič iné ako náhrada nemajetkovej ujmy, poskytovaná z úrazového poistenia. Niet žiadneho rozumného dôvodu, pre ktorý by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých pri usmrtení ich blízkeho ako zamestnanca pri dopravnej nehode mala byť predmetom poistného krytia (aj keď podľa iného zákona), zatiaľ čo v prípadoch, ak by nešlo o zamestnanca, by to tak byť nemalo. Pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré bolinahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (tu por. napr. rozsudok SD EÚ zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 E.). Napokon bez významu tu podľa dovolacieho súdu nemôže byť ani to, že k správnemu chápaniu pojmu škoda aj súvislostí zodpovednosti za ňu v komunitárnom práve nemožno dospieť izolovane od základov, na ktorých bolo komunitárne právo budované, teda na jednej strane od právnych poriadkov tých členských štátov Európskej únie, ktorých demokratické fungovanie nebolo (na rozdiel od situácie v dnešných tzv. postsocialistických štátoch) prerušené, na druhej strane potom aj od tých historických prameňov práva na území dnešnej Slovenskej republiky (niekdajšieho Československa), o ktorých demokratickom pôvode (charaktere) nevznikol dôvod pochybovať. Pri nazeraní na problém aj z tohto uhla pohľadu potom nemožno nevidieť to, že slovenský Občiansky zákonník (zákon prijatý ešte v prostredí unitárnej Československej socialistickej republiky v roku 1964) je napriek jeho početným novelizáciám (vrátane tých po roku 1989) stále predpisom majúcim pôvod v dobe neslobody (tu pre prípad záujmu por. zákon č. 480/1991 Zb.). Podstatnejšie tu však je, že základom úpravy občianskeho práva tzv. prvej republiky (Československej republiky v rokoch 1918 - 1938) sa stal dodnes v Rakúsku platný Všeobecný občiansky zákonník z roku 1811 (cisársky patent č. 946), medzi pojmami škoda a ujma nerozlišujúci (v tejto súv. por. najmä Komentář k Obecnému zákonníku občanskému, S., CODEX Bohemia 1998, V. díl, § 1293, str. 672) a takýto nedostatok rozlišovania sa týkal i niekdajšieho uhorského práva, platného v rovnakom čase na Slovensku (tu por. najmä výklad o ujme utrpenej na osobnom záujme, resp. Nemateriálnej škode v publikácii Nástin súkromného práva platného na Slovensku a Podkarpatskej Rusi, H. 1998, str. 363). Okrem uvedeného vyššie však už súčasťou spoločne budovaného právneho poriadku Československej republiky po roku 1918 sa stal o. i. aj zákon č. 81/1935 Sb. z. a n. o jazde motorovými vozidlami, ktorý (v rámci oddielu VIII. nazvaného Zodpovednosť za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel) ustanovil zodpovednosť (prevádzkovateľa a vodiča) za škodu aj vtedy, „ak bol niekto na tele alebo na zdraví poškodený alebo usmrtený“ (§ 45 ods. 1 zákona) i následok neúčinnosti akýchkoľvek dohovorov, ktorými by sa na ujmu poškodeného vylúčili alebo obmedzili predpisy o povinnej zodpovednosti (§ 55 zákona). Prvé z takýchto ustanovení evidentne nešlo chápať inak, než ako zahrnutie do pojmu škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla i dnešnej náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody (keďže usmrtenie znamená a vždy znamenalo zánik právnej subjektivity primárne poškodeného a takto i možnosti uplatňovania akejkoľvek náhrady ním samotným - čo neplatí a ani nemôže platiť o pozostalých). Druhé sa síce týkalo len vylúčenia prípadných dohovorov medzi škodcom a poškodeným na ujmu druhej z takých osôb, popri ňom tu však bola už v roku 1935 (v rámci oddielu IX. zákona, nazvaného Zaistenie nárokov tretích osôb na náhradu škôd spôsobených prevádzkou motorových vozidiel) taktiež uzákonená povinnosť držiteľa registrovaného motorového vozidla poistiť sa proti následkom zodpovednosti u niektorej z komerčných poisťovní (§ 56 ods. 1 zákona). Takéto poistenie sa čo do rozsahu muselo týkať celého rozsahu pojmu škoda podľa takéhoto zákona, teda i dnešnej nemajetkovej ujmy pozostalých.....

42/ Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že žalovaný 3/ je v spore, s poukazom na ust. § 15 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. pasívne vecne legitimovaný. Námietku týkajúcu sa nedostatku tejto legitimácie tak súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

43/ Pokiaľ ide o obranu žalovaného 3/, že žiadny súd nemôže tzv. motorovým smerniciam priznať priamy účinok, tak súd sa týmto tvrdením zhoduje. Ako však už súd uviedol, smernice majú nepriamy účinok, ktorý sa prejavuje v tom, že účastník konania má právo na tzv. eurokonformný výklad vnútroštátnej normy.

44/ Žalovaný 3/ v rámci svojej obrany taktiež zdôrazňoval, že slovenská úprava dôsledne rozlišuje medzi škodou podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka a nemajetkovou ujmou podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, čo by mala rešpektovať aj súdna prax, kým sa nezmení rozsah existujúceho zákonného poistenia v zákone č. 381/2001 Z.z. Na tomto mieste súd opätovne uvádza, že česká a anglická jazyková verzia rozsudku C-22/12 hovorí o tom, že náhrada nemajetkovej ujmy spadá do poistného krytia, ak vnútroštátne právo takýto nárok upravuje z titulu občianskoprávnej zodpovednosti. Vzhľadom na to nie je rozhodujúce, na ktorom mieste v Občianskom zákonníku je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy upravený. Postačuje ak upravený je a ide o občianskoprávnu zodpovednosť, ktorá podmienka je splnená.

45/ Nakoľko súd uzavrel, že v spore sú pasívne vecne legitimovaní žalovaný 1/, aj žalovaný 2/ a tiež žalovaný 3/, tak v nadväznosti na to ich zaviazal na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom v 1. až 4. rade v ich vzájomnom pomere spôsobom, ktorý uviedli žalobcovia v 1. až 4. rade v podaní zo dňa 04.05.2018, t.j. tak, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných. Súd totiž žalobou v pôvodnom znení, ohľadne toho, že žalovaní v 1/ až 3/ rade sú povinní plniť „spoločne a nerozdielne“ viazaný nebol.

46/ Po kladnom vyriešení otázky pasívnej vecnej legitimácie vo vzťahu ku všetkým žalovaným sa súd zaoberal stanovením výšky primeraného peňažného zadosťučinenia podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože tak ako žalobcovia, aj súd dospel k záveru, že iná forma právnej ochrany uvedená v ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tomto prípade neprichádza do úvahy. Žalobcovia sa nemôžu domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, pretože v danej veci išlo o zásah jednorazový, ktorého následky sa nijako odstrániť nedajú a morálne zaďosťučinenie vo forme ospravedlnenia sa javí ako nepostačujúce s ohľadom na vysokú intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov. Výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd, riadiac sa ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, určil s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Ako už bolo vyššie zmienené ujma v práve žalobcov na rodinný život je obrovská, keď možno konštatovať, že väčšia ujma ani neexistuje. Ide o ujmu, ktorá nemožno žiadnym spôsobom odčiniť. Ujmu spôsobenú smrťou blízkeho by ako ujmu závažnú a intenzívnu pociťoval spravidla každý človek, ktorého so zosnulým spájali sociálne, morálne a citové vzťahy. V danom prípade súd dokazovaním zistil, že medzi zomrelou F. a žalobcami boli tieto vzťahy vysoko rozvinuté, v intenzite, ktorú možno označiť za maximálne možnú. Okrem závažnosti vzniknutej ujmy, sa súd súčasne zaoberal okolnosťami, za ktorých k zásahu došlo. Na prospech žalovaného 1/ súd zobral do úvahy formu zavinenia danú pri neoprávnenom zásahu, ktorou bola nedbalostná forma. Nepochybne iné právne následky je potrebné spájať s úmyselným skutkom pôvodcu zásahu ako so skutkom nedbanlivostným. Ďalej súd zobral do úvahy, že žalobcom sa dostalo už určitej formy zadosťučinenia tým, že bol za svoj neoprávnený zásah odsúdený v trestnom konaní, v ktorom mu boli uložené tresty, a to podmienenčný trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá (k tomu viď rozsudok Vrchního soudu v Praze zo dňa 02.03.2004, č.j. 1 Co 225/2003-123). Nepochybne ďalším zadosťučinením je samotné konštatovanie neoprávnenosti zásahu v rozhodnutí o nemajetkovej ujme (k tomu viď rozsudok Nejvyššího soudu ČR zo dňa 28.02.2005, č.k. 30 Cdo 1678/2004). V prospech žalovaného 1/ vzal súd do úvahy aj jeho postoj voči žalobcom po nehode, ktorým tým, že vyjadril ľútosť nad tým, čo spôsobil čiastočne zmiernil ujmu žalobcov.

47/ Berúc do úvahy všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že v súvislosti s ujmou vzniknutou žalobcovi 1/ v dôsledku smrti jeho manželky je primeraná náhrada nemajetkovej ujmy 30.000,- eur. F. zomrela v 25. roku manželstva so žalobcom v 1/ rade, ich vzťah bol plnohodnotný, harmonický. Po smrti manželky žalobca 1/ prišiel nielen o svoju životnú partnerku a lásku, ale v dôsledku jej smrti sa stal otcom i matkou v jednej osobe. Podľa názoru súdu je v porovnaní s ostatnými žalobcami ujma na jeho strane najvyššia. Na rozdiel od žalobcov v 2/ až 4/ rade prišiel o úplnú rodinu, ktorú založil (manžel, manželka, deti), pričom žalobcovia v 2/ až 4/ rade majú vytvorenie takejto rodiny pred sebou. Koniec koncov rozsah jeho ujmy preukazuje aj jeho výrazne zhoršený zdravotný stav. Pokiaľ ide o žalobcu 2/, podľa názoru súdu, strata matky, resp. rodiča je v čase, keď človek ešte nemá sám deti, stratou najväčšou. Matka sprevádza svoje dieťa životom aj po tom, čo dospeje a má svoju rodinu. Na rozdiel od žalobcov 3/ až 4/ však prežívanie tejto straty muselo byť u žalobcu 2/ nevyhnutne v inej intenzite, pretože žalobca 2/ v čase smrti matky už viedol samostatný život mimo domova. Naproti tomu žalobcovia v 3/ a 4/ rade s matkou v čase pred jej smrťou žili v spoločnej domácnosti, boli (a sú) študenti, ktorí prišli nielen o milovanú a rozhodujúcu osobu vo svojom živote, ale museli sa vyporiadať s

každodennými povinnosťami, ktoré im pribudli a najmä ostali žiť v prostredí, ktoré im matku dennodenne pripomína, čo ich traumu zvyšuje. Súd preto žalobcovi v 2/ rade priznal titulom nemajetkovej ujmy sumu 24.000,- eur, žalobcovi v 3/ rade sumu 26.000,- eur a žalobkyni v 4/ rade sumu 28.000,- eur, keď súd zobral do úvahy, že žalobkyňa v 4/ rade, na rozdiel od svojich bratov, stratila svoju matku ešte ako maloletá, vo veku dospievania. Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax slovenských súdov ohľadne výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej deťom smrťou rodiča, možno uviesť rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co 465/2014 zo dňa 30.07.2015 (priznaná náhrada za smrť otca 33 500,- eura pre každé z dvoch detí), Krajského súdu Trnava sp. zn. 9 Co 423/2012 zo dňa 25.02.2013 (priznaná náhrada 30 000,- eura pre každé z dvoch detí), Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 18/2016 zo dňa 22.06.2016 (priznaná náhrada 23 000,- eura pre každé z dvoch detí), Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co 264/2013 zo dňa 28.10.2013 (priznaná náhrada 23 000,- eura pre 1 dieťa), Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/17/2016 (priznaná náhrada za smrť matky 30.000,- eur pre dcéru v maturitnom ročníku).

48/ Vo vzťahu ku všetkým žalobcom súd uvádza, že priznané zadosťučinenie smeruje k zmierneniu následkov v ich emocionálnej oblasti, pričom ide jednak o následky vzniknuté bezprostredne po nehode (šok, trauma, stres) a následne po nehode (psychické útrapy, smútok, zánik rodinných pút, rozvoja citových vzťahov). Priznané sumy vzniknutú ujmu nemôžu žiadnym spôsobom odčiniť, sú len prostriedkom k zmierneniu nezhojiteľných následkov. V neposlednom rade sú prejavom úcty k ľudskému životu.

49/ Zrnúc doteraz uvedené, súd žalobe žalobcov 1/ až 4/ čo do základu vyhovel v celom rozsahu a čo do výšky vyhovel žalobe žalobcov 1/ až 4/ čiastočne, keď žalobu žalobcu 1/ zamietol čo do sumy 5.000,- eur, žalobu žalobcu 2/ čo do sumy 6.000,- eur, žalobu žalobcu 3/ čo do sumy 4.000,- eur a žalobu žalobkyne čo do sumy 7.000,- eur.
50/ Vzhľadom na takýto výsledok sporu, súd žalobcom v 1/ až 4/ rade podľa § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovaným právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, a to z prisúdených súm, keď vychádzal z právneho názoru R. uvedeného na str. 926-927 tzv. Veľkého komnetára k CSP, vydavateľstvo Z., rok vydania 2016 , v ktorom sa uvádza “zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (alebo znaleckého posudku). V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu (alebo znaleckej činnosti). Pri rozhodovaní sporov o ochranu osobnosti teba pri jeho rozhodovaní rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce (napr. nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 170/99.) Za základné sa považuje, že bolo do žalobcovho práva zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je druhotná a nadväzujúca. Nemožno však opomenúť fakt, že strany zámerne výšku sporu nadhodnotia, aby napr. odmena advokáta bola čo najvyššia a pod. Súdna prax sa v takomto prípade prikláňala k riešeniu, a to najmä s ohľadom na zastúpenie strany advokátom, ktorý má poznať aspoň bežnú judikatúru v žalovanej veci, a napriek tomu, že bol v základe sporu žalobca úspešný, takýto výkon práva by ho nemal chrániť a náhradu trov konania nepriznávala nikomu alebo podľa zásady úspechu. Vhodným riešním potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdnej sumy (nie sumy žalovanej)“.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien.